

2025

Uproszczone metody rozliczania wydatków (Simplified Cost Options - SCO)

- pytania i odpowiedzi

Materiał prezentuje najczęściej zadawane pytania dotyczące SCO przez instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy europejskich wraz z odpowiedziami Instytucji Koordynującej UP.

Jeśli chcesz zastosować interpretację przepisów prawa do konkretnego projektu, miej na uwadze jego specyfikę oraz wymagania regulaminu wyboru projektów i innych dokumentów programowych.

UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

Szanowni Państwo,

trwa realizacja projektów UE w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 .

W poprzedniej perspektywie finansowej 2014-2020 sygnalizowano nam liczne problemy związane z realizacją projektów. Sygnały płynęły od wnioskodawców i beneficjentów oraz instytucji zaangażowanych we wdrażanie funduszy unijnych, które bezpośrednio współpracują z beneficjentami. Powoduje to w naszej ocenie konieczność uproszczenia systemu wdrażania programów.

Jednym z proponowanych rozwiązań jest zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków (Simplified Cost Options – SCO) w większym zakresie aniżeli do tej pory.

Rozwiązania prawne dotyczące SCO (w szczególności przepisy art. 53-56 oraz art. 94 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. *ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej; dalej jako: rozporządzenie ogólne*) umożliwiają:

- ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia błędu (projekty objęte SCO są mniej narażone na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości),
- zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno po stronie beneficjentów, jak i instytucji (stosowanie SCO nie wymaga weryfikacji dokumentów księgowych),
- skoncentrowanie się na celach i priorytetach (stosowanie SCO wiąże się z podejściem opartym na rezultatach, a nie na wydatkach).

Dlatego też SCO spotykają się już z coraz większym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem wnioskodawców, beneficjentów i innych podmiotów zaangażowanych w realizację projektów UE.

Chcemy Państwu zaprezentować aktualizację najczęściej zadawanych pytań dotyczących SCO w latach 2022-2025. Doświadczenie kilku lat wdrażania uproszczonych metod **w projektach EFRR i FS** pozwala odpowiedzieć na te pytania i przekazać Państwu zbiór wyjaśnień zawierający interpretacje przepisów odnośnie do metod ustalania SCO (w szczególności w metodykach instytucji) oraz prawidłowości rozliczania SCO przez beneficjentów. Dzięki współpracy z Państwem materiał został uzupełniony przede wszystkim o kwestie dotyczące wdrażania SCO w projektach objętych pomocą publiczną i *de minimis*. Dodatkowo w związku z powszechnym zastosowaniem stawek ryczałtowych kosztów

pośrednich wyodrębniliśmy rozdział poświęcony aspektom wdrożenia tej metody. Uwzględniliśmy także kwestie dotyczące kontroli projektów objętych SCO. Kolejna, trzecia już aktualizacja zbioru pytań i odpowiedzi, dotyczy wprowadzenia odniesień do Zawiadomienia Komisji Wytycznych dotyczących stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów w ramach funduszy objętych rozporządzeniem (UE) 2021/1060 (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów, C/2024/7467) z dnia 20 grudnia 2024 r. – dalej zwanych: Wytyczne KE dotyczące SCO.

Dziękujemy Państwu za współpracę. Wyrażamy przekonanie, że materiał ten będzie pomocny w dalszej realizacji zadań zmierzających do szerszego wykorzystania SCO. Zakładamy, że zbiór pytań i odpowiedzi będzie aktualizowany wraz z postępem prac nad metodykami SCO i kolejnymi pytaniami, które proszę kierować na adres: **sco@mfipr.gov.pl**.

Warszawa, lipiec 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące SCO.....	5
2. Obowiązek stosowania SCO – art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego	6
3. Stosowanie SCO na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego	13
4. Ocena <i>ex-ante</i> metodyki SCO	15
5. Akt delegowany wydany na podstawie art. 94 ust. 4 rozporządzenia ogólnego	16
6. Metoda oparta na danych historycznych – art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego	17
7. Metoda oceny eksperckiej – art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego	19
8. Metoda projektu budżetu – art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego	20
9. Metoda z innych polityk UE – art. 53 ust. 3 lit. c rozporządzenia ogólnego	26
10. Metoda z systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie – art. 53 ust. 3 lit. d rozporządzenia ogólnego	27
11. Gotowe stawki ryczałtowe – art. 54-56 rozporządzenia ogólnego	29
12. Łączenie różnych SCO oraz SCO i wydatków rzeczywistych w ramach projektu.....	34
13. SCO w systemie teleinformatycznym CST21.....	43
14. SCO w projektach objętych pomocą publiczną i pomocą <i>de minimis</i>	45
15. Monitorowanie cross-financingu w SCO.....	54
16. Godzinowa stawka jednostkowa - art. 55 ust. 2-5 rozporządzenia ogólnego	55
17. Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich - art. 54 rozporządzenia ogólnego	56
18. Zaliczki w projektach objętych SCO	72
19. Kontrola projektów objętych SCO.....	77

1. Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące SCO

pytanie	odpowiedź
1. Obecnie zastosowanie mają Wytyczne dotyczące uproszczonych form kosztów: Finansowanie według stawek zryczałtowanych, standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe (na podstawie art. 67 i 68, 68a i 68b rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 oraz art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013) Wersja zmieniona w związku z wejściem w życie rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046: - czy Wytyczne te można stosować do perspektywy 2021-2027? - czy w związku z wejściem w życie rozporządzenia 2021/1060 z 24.06.2021 planowane jest wydanie nowej wersji wytycznych przez KE?	Do czasu wydania przez KE wytycznych obowiązujących w perspektywie 2021-2027, można było dla projektów perspektywy 2021-2027 odpowiednio stosować Wytyczne dotyczące uproszczonych form kosztów: Finansowanie według stawek zryczałtowanych, standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe (na podstawie art. 67 i 68, 68a i 68b rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 oraz art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013) Wersja zmieniona w związku z wejściem w życie rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Jednak należało pamiętać o różnicach, np. w zakresie przepisów dotyczących zakazu stosowania SCO w projekcie w całości realizowanym za pośrednictwem zamówień publicznych – zob. art. 67 ust. 4 rozporządzenia ogólnego 2014-2020. W perspektywie 2021-2027 zrezygnowano z tego zakazu. 20. grudnia 2024 r. KE opublikowała zaktualizowane Wytyczne KE dotyczące SCO, które są stosowane do projektów z perspektywy 2021-2027.
2. Czy planowane są ograniczenia w zakresie stawek ryczałtowych określanych na podstawie art. 54 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 w odniesieniu do operacji lub projektów stanowiących część operacji realizowanych w drodze zamówienia publicznego?	Przepisy rozporządzenia ogólnego 2021-2027 nie przewidują zakazu stosowania SCO w projektach w całości objętych zamówieniami publicznymi (tak jak to było w perspektywie 2014-2020) – patrz rozdział 5.1 Wytycznych KE dotyczących SCO. Jednak zwróć uwagę na przepis art. 55 rozporządzenia ogólnego dotyczący stawki ryczałtowej do 20%, który wyłącza zamówienia o wartości powyżej progów unijnych z możliwości zastosowania tej stawki.
3. Czy przewiduje się wytyczne/zalecenia dot. ustalania SCO w oparciu o inne obiektywne informacje lub ocenę ekspercką, zgodnie z art. 53, ust. 3, pkt a, tiret pierwszy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060? Czy doprecyzowane zostanie pojęcie „inne obiektywne informacje”? Czy przewiduje się zalecenia dot. osób, które dokonywać będą mogły oceny eksperckiej oraz jej zakresu?	20.12.2024 r. KE opublikowała zaktualizowane Wytyczne dotyczące SCO 2021-2027. Zachęcamy do zapoznania się z rozdziałem 3.2. akapit dot. oceny eksperckiej (str. 30).

2. Obowiązek stosowania SCO – art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Jeżeli całkowita wartość projektu nie przekracza 200 000 EUR, to czy cały projekt musi zostać objęty uproszczonymi metodami? Czy wystarczające jest zastosowanie jednej z form uproszczonych metod do wybranej kategorii kosztów bezpośrednich, czyli projekt byłby tylko częściowo objęty uproszczonymi metodami?	Cały projekt o wartości do 200 000 EUR musi być objęty SCO. Niewystarczające jest np. zastosowanie ryczałtowych kosztów pośrednich wg stawki 15% odnoszonej do bezpośrednich kosztów personelu projektu (art. 54 lit. b rozporządzenia ogólnego), gdy w projekcie obok kosztów personelu występują inne koszty bezpośrednie rozliczane za pomocą dokumentów księgowych (wydatki rzeczywiste). Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, „W przypadku stosowania finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe jedynie kategorie kosztów, do których stosuje się daną stawkę ryczałtową, mogą być refundowane zgodnie z akapitem pierwszym lit. a)”. Z powyższego wynika, że zastosowanie ryczałtowych kosztów pośrednich z art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego jest wystarczające dla spełnienia obowiązku z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, gdy w projekcie występują dwie kategorie kosztów: bezpośrednie i pośrednie, z których jedna (koszty pośrednie) jest rozliczana za pomocą SCO (stawki ryczałtowej do 7%), a druga (koszty bezpośrednie) stanowi podstawę obliczania tej pierwszej (koszty pośrednie). Więcej informacji znajduje się w rozdziale 1.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. Proszę o interpretację zdania drugiego art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego.	Zastosowanie stawki ryczałtowej realizuje obowiązek stosowania SCO w ramach całego projektu (o wartości do 200 000 EUR), o ile projekt dzieli się wyłącznie na dwie kategorie kosztów. Przykładowo zastosowanie stawki ryczałtowej do 7% z art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego na koszty pośrednie wyliczone w oparciu o kwotę kosztów bezpośrednich jest wystarczające, ponieważ w projekcie występują dwie kategorie kosztów: pośrednie i bezpośrednie. Obowiązku stosowania SCO do całego projektu nie realizuje natomiast zastosowanie stawki ryczałtowej do 15% z art. 54 lit. b rozporządzenia ogólnego, gdy w ramach projektu wystąpi trzecia kategoria kosztów: bezpośrednie koszty inne niż personel – rozliczana na podstawie dokumentów księgowych.
3. Czy zastosowanie w ramach projektu o wartości do 200 000 EUR wyłącznie stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 54 lit. b rozporządzenia ogólnego	Zastosowanie w ramach projektu o wartości do 200 000 EUR stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 54 lit. b rozporządzenia ogólnego (stawka 15% kwalifikowalnych kosztów personelu do obliczenia

(stawka do 15% kwalifikowalnych kosztów personelu do obliczenia kosztów pośrednich) będzie wystarczające w świetle regulacji art. 53 ust. 2? Zakładamy, że pozostałe stawki wskazane w art. 54 nie są problematyczne w świetle ww. regulacji.	kosztów pośrednich) nie jest wystarczające w świetle regulacji art. 53 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj. obowiązku stosowania SCO w ramach projektów do 200 000 EUR. Zastosowanie rozwiązania z art. 54 lit. a albo lit. c rozporządzenia ogólnego stanowi przykład spełnienia obowiązku art. 53 ust. 2 ww. rozporządzenia. Więcej informacji znajduje się w rozdziale 1.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.
4. Jak w praktyce zastosować przepis art. 53 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060, gdy koszt projektu nie przekracza 200 tys. euro, ale (przykładowo) w zakresie rzeczowym projektu ujęto wyłącznie jeden wydatek inwestycyjny (np. zakup środka trwałego), a co więcej – w różnych projektach złożonych w ramach konkursu występują bardzo różnorodne środki trwałe (również o bardzo rozbieżnej wartości, co wynika ze zróżnicowanego zakresu rzeczowego projektów) i nie jest możliwe przygotowanie ustandaryzowanej stawki jednostkowej albo ustalenie ustandaryzowanej kwoty ryczałtowej? Czy istnieje obowiązek ustalania takiej ustandaryzowanej stawki, czy możliwe jest podejście polegające na indywidualnym ustaleniu kwoty ryczałtowej (lub stawki jednostkowej) dla każdego projektu? Czy w sytuacji, gdy wartość całkowita projektu podlegającego rygorom pomocy publicznej nie przekracza 200 tys. euro, a nie ma możliwości zastosowania uproszczenia w formie ryczału dla kosztów pośrednich (np. z powodu przekroczenia przez wnioskodawcę progu dla de minimis) istnieje konieczność zastosowania dla tego projektu innej formy uproszczeń, np. kwoty ryczałtowej?	Zasadne jest zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich do 7% określonej w art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego, o ile koszty pośrednie wystąpią w tych projektach. Możliwe jest zastosowanie w ramach projektów o wartości do 200 000 EUR metody projektu budżetu określonej w art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego, np. w celu obliczenia kwoty ryczałtowej/kwot ryczałtowych.
5. Jak należy interpretować obszar badań i innowacji. Szczególnie pojęcie obszar innowacji jest pojęciem bardzo szerokim i trudnym do określenia, a rozporządzenie ogólne nie precyzuje tego pojęcia. Czy identyfikacji takich obszarów należy dokonywać w odniesieniu do: - celów polityki,	W rozporządzeniu ogólnym pojęcia „badania” i „innowacje” uwzględniono w szczególności w zał. I (wymiar i kody rodzajów interwencji) i zał. IV (tematyczne warunki podstawowe).

- celów szczegółowych, - kodów rodzajów interwencji wskazanych w załączniku I do rozporządzenia ogólnego, - działania w danym programie?	
6. Czy prawidłową interpretacją przepisu art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego jest stwierdzenie, że Komitet Monitorujący wydaje uprzednią zgodę dla Instytucji Zarządzającej na wyłączenie przez nią operacji obszar badań i innowacji z wymogu zastosowania SCO. Natomiast na podstawie takiej zgody Komitetu to Instytucja Zarządzająca realizuje przepis dotyczący wyłączenia na etapie sporządzania regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie?	Tak, wyłączenie z obowiązku stosowania SCO (art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego) dotyczy projektów z obszaru badań i innowacji, dla których Komitet Monitorujący wydał uprzednią zgodę na to wyłączenie. Następnie właściwa instytucja wyłącza te projekty z wymogu stosowania SCO w regulaminie wyboru projektów.
7. Czy Komitet Monitorujący może wydać zgodę na niestosowanie SCO w obszarze np. badań i innowacji tylko dla niektórych działań/typów projektów? Czy wszystkie działania/typy projektów muszą zostać poddane wyłączeniu, jeśli zostaje podjęta decyzja o niestosowaniu SCO w obszarze badań i innowacji?	Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, na zasadzie odstępstwa od obligatoryjnego stosowania SCO w ramach projektów o wartości do 200 000 EUR, IZ może zgodzić się na wyłączenie niektórych projektów w obszarze badań i innowacji z wymogu stosowania SCO, pod warunkiem, że KM wyraził uprzednią zgodę na to wyłączenie. Rozporządzenie ogólne nie wskazuje kryteriów dla tego wyłączenia. IZ proponuje wyłączenie, które powinno zostać zatwierdzone przez KM. Informacja ta jest zawarta również w rozdziale 1.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.
8. Czy wyłączenie stosowania SCO dla projektów objętych pomocą publiczną powinno przybrać określoną formę (np. zgody wyrażonej przez Komitet Monitorujący, odpowiedniego zapisu w szczegółowym opisie priorytetów, czy też wystarczy regulacja w regulaminie naboru)? Czy może zostać zastosowane dla wybranych działań w ramach programu (w wybranych działaniach/typach projektów stosujemy wyłączenie, w innych nie)?	Wyłączenie z obligatoryjnego stosowania SCO w projektach objętych pomocą publiczną (wyłączenie nie dotyczy pomocy <i>de minimis</i>), o którym mowa w art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, następuje z mocy prawa i nie jest uzależnione od decyzji IZ czy komitetu monitorującego. Decyzję o dopuszczalności i sposobie wdrożenia SCO w projektach objętych pomocą publiczną podejmuje właściwa instytucja poprzez wprowadzenie odpowiednich uregulowań w SZOP lub regulaminie wyboru projektów.
9. Jak należy stosować uproszczone metody rozliczania kosztów pośrednich, jeżeli całość lub większość kosztów ponoszonych w projekcie jest ponoszona z zastosowaniem przepisów pzp?	Zastosowanie procedur konkurencyjnych (Pzp, zasada konkurencyjności) do wyboru najkorzystniejszej oferty, która stanowi całość lub większość kosztów projektu nie uniemożliwia zastosowania SCO. Zakaz stosowania SCO w przypadku zlecenia w całości projektu z zastosowaniem przepisów dotyczących udzielania zamówień nie obowiązuje w perspektywie 2021-2027. Kwestia wpływu zamówień publicznych na

	możliwość zastosowania SCO w projekcie powinna zostać uwzględniona podczas ustalania kwoty SCO w metodyce przekazywanej do oceny ex-ante IA. Zastosowanie gotowych rozwiązań z rozporządzenia ogólnego, w tym stawek ryczałtowych kosztów pośrednich z art. 54 jest także możliwe w tym typie projektów (zob. także pkt 1.1-2 niniejszego materiału).
10. Jakie powinno być podejście w przypadku projektów dotyczących np. opracowania miejskich planów adaptacji, czy też dokumentacji planistycznej, dla których wartość z dużym prawdopodobieństwem będzie kształtować się na poziomie poniżej 200 tys. euro, przy czym nie będą generowane inne koszty jak sam wydatek za opracowanie przedmiotowej dokumentacji, a tym samym nie będzie można odnieść kosztów pośrednich do bezpośrednich, trudne byłoby także ustalenie ceny jednostkowej? Dokumenty te mogą być opracowywane przez samego beneficjenta lub ich opracowanie może być zlecone na zewnątrz.	Z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego wynika obowiązek stosowania SCO w projektach o wartości do 200 000 EUR, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w tym przepisie. Jeśli dany typ projektów nie stanowi tego wyjątku, SCO muszą być zastosowane w takich projektach. Co do zasady każdy projekt, także ten o mniejszej wartości, generuje koszty administracyjne (zob. definicja kosztów pośrednich w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”). Zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich do 7% (art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego) realizuje obowiązek stosowania SCO. W przypadku zaś braku zasadności zastosowania stawki ryczałtowej odnoszonej do pozostałych kosztów projektu (realizującej obowiązek stosowania SCO do całego projektu), SCO muszą być zastosowane do całego projektu. Jedną z metod określania SCO (gdy opracowanie metodyki przez IZ zostało wykluczone) jest projekt budżetu sporządzany przez wnioskodawcę i oceniany <i>ex-ante</i> przez właściwą instytucję. Więcej na temat metody projektu budżetu znajduje się w rozdziale 3.2.2 Wytycznych KE dotyczących SCO.
11. Czy w przypadku gdy w ramach jednego konkursu przedkładane mogą być projekty o wartości zarówno poniżej jak i powyżej 200 tys. euro, dopuszczalne jest ograniczenie możliwości rozliczania kosztów pośrednich metodami uproszczonymi (stawka ryczałtowa) tylko w odniesieniu do inwestycji poniżej 200 tys. euro, czy też konieczne jest zastosowanie jednakowego podejścia dla wszystkich projektów w ramach danego konkursu, niezależnie od ich wartości. Czy jeżeli konieczne jest zastosowanie jednakowego podejścia do wszystkich projektów, to czy można zastosować różny poziom stawek ryczałtowych w zależności od wielkości projektu, np. 5% dla projektów o wartości poniżej 200 tys.	Instytucja (IZ/IP/IW), podejmując decyzję o niekwalifikowalności kosztów pośrednich projektu (w programie, SZOP, wytycznych, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu), nie powinna kierować się wyłącznie przyjętym sposobem rozliczania kosztów projektu w wyniku realizacji obowiązku zastosowania SCO wynikającego z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego. Tym bardziej, że z pkt 4 i 5 podrozdziału 3.12 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” wynika obowiązek zastosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów pośrednich, niezależnie od wartości projektu. Takie zmienne jak wartość projektu, liczba zadań w projekcie, liczba podmiotów uczestniczących we wdrażaniu projektu, mogą natomiast decydować o wysokości stawki ryczałtowej kosztów pośrednich przysługującej

euro, 3% dla projektów o wartości w przedziale 200 tys. euro – 800 tys. euro oraz 2% dla projektów powyżej 800 tys. euro?	wnioskodawcy celem rozliczenia jego „kosztów niezbędnych do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności kosztów administracyjnych związanych z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu”. Wprowadzenie zaś rozwiązania polegającego na arbitralnym wyłączeniu kwalifikowalności kosztów pośrednich względem jednej z dwóch grup wnioskodawców (jak w omawianym przypadku względem wnioskodawców projektu o wartości powyżej 200 000 EUR) w ramach tego samego regulaminu wyboru projektów może prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania wnioskodawców.
12. Czy wprowadzenie odpowiednich uregulowań o dopuszczalności i sposobie wdrożenia uproszczonych metod rozliczania wydatków dla programu we wskazanych w wytycznych kwalifikowalności dokumentach, tj. w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów oznacza, że te uregulowania mogą być w prowadzone w jednym z ww. dokumentów czy we wszystkich (tzn. czy jeśli nie zostały określone najpierw w SZOOP to nie można ich już wprowadzić w regulaminie) ?	Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” wnioskodawca może zastosować SCO w projekcie, o ile instytucja dopuściła stosowanie SCO i wskazała konkretny uproszczony sposób rozliczania wydatków w regulaminie wyboru projektów. Określając SCO w regulaminie wyboru projektów właściwa instytucja powinna (w zależności od sposobu wejścia SCO do obrotu prawnego): - wskazać elementy metodyki SCO opracowanej przez IZ (i zaakceptowanej przez IA), zgodnie z którą SCO mogą być wdrażane na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego, - odesłać do przepisów rozporządzenia ogólnego i aktów delegowanych KE (w przypadku tzw. rozwiązań ‘off-the-shelf’), - dopuścić metodę projektu budżetu z art. 53.3.b rozporządzenia ogólnego, - odesłać do postanowień wytycznych kwalifikowalności lub innych wytycznych (dot. najczęściej metodyk IK UP), - odesłać do programu (dot. SCO wdrażanych na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego), - odesłać do SZOP (jeśli IZ określiła w SZOP elementy metodyki SCO, w szczególności kwotę SCO, sposób weryfikacji SCO, wskaźniki), na podstawie których mogą być wdrażane SCO (zob. pkt 5 podrozdziału 3.10 wytycznych dot. kwalifikowalności). Istotne jest to, że umowa o dofinansowanie projektu musi zawierać postanowienia dot. kwoty SCO, wskaźników i sposobu weryfikacji realizacji SCO (zob. pkt 8 podrozdziału 3.10 wytycznych kwalifikowalności). Zasada równego traktowania wnioskodawców musi być spełniona w ramach konkretnego

	regulaminu wyboru projektów. Odnosnie do projektów pozakonkursowych zasada równego traktowania wyraża się także poprzez zapewnienie zgodności kosztów projektu pozakonkursowego z przyjętymi w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów - zasadami dotyczącymi wdrażania SCO. Więcej informacji znajduje się w rozdziale 3.1 Wytycznych KE dotyczących SCO.
13. W związku z brzmieniem art. 53 ust.2 CPR, czy w przypadku projektów o wartości całkowitej poniżej 200 tys. euro, istnieje możliwość rezygnacji przez beneficjenta z wnioskowania o koszty pośrednie rozliczane za pomocą SCO w ogóle? Czy w takiej sytuacji IZ ma obowiązek zastosowania innej metody uproszczonej, czy jest to raczej podstawa do odrzucenia projektu?	Wdrożenie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich („do 7%”) określonej w art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego realizuje obowiązek zastosowania SCO do całego projektu, wynikający z art. 53 ust. 2 tego rozporządzenia. Jeśli więc właściwa instytucja w regulaminie wyboru projektów określiła, że koszty pośrednie rozliczane będą w sposób uproszczony, za pomocą stawki ryczałtowej, wnioskodawca nie ma możliwości rezygnacji z tego sposobu rozliczania kosztów pośrednich, może natomiast nie wnioskować o dofinansowanie kosztów pośrednich. Jednak sytuacja, w której część wnioskodawców nie będzie wnioskować o dofinansowanie kosztów pośrednich, może prowadzić do konkluzji, że skoro w danym typie projektów istnieje możliwość realizacji projektów bez dofinansowania kosztów pośrednich, to być może nie powinny być zostać uznane przez właściwą instytucję za kwalifikowalne. Rezygnacja przez wnioskodawcę z rozliczania kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej „do 7%”, i brak innego uproszczonego sposobu rozliczania kosztów projektu o wartości do 200 000 EUR, oznacza, że projekt ten nie zostanie w całości objęty SCO, zatem obowiązek wynikający z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego nie zostanie zrealizowany. Warto nadmienić, że wśród metod ustalania kwoty SCO dla projektów o wartości do 200 000 EUR, dopuszczonych przepisami rozporządzenia ogólnego, znajduje się metoda „projektu budżetu” (art. 53 ust. 3 lit. b), której zastosowanie właściwa instytucja może rozważyć w ramach danego naboru, jeśli koszty pośrednie tego typu projektów uznaliby za niekwalifikowalne, a wdrożenie innej uproszczonej metody, która realizowałaby obowiązek wynikający z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego – nie byłoby zasadne ani celowe. Odnosnie do możliwości i sposobu zastosowania poszczególnych uproszczonych metod, w tym metody „projektu budżetu”, warto zapoznać się z wymaganiami określonymi w

	rozdziale 3.1. oraz 3.2.2. Wytycznych KE dotyczących SCO).
14. Czy łączny koszt, o którym mowa w Wytycznych, należy rozumieć jako wykazane we wniosku o dofinansowanie projektu: ☐ wyłącznie koszty kwalifikowane czy też ☐ wszystkie koszty, w tym także wydatki niekwalifikowalne?	Pojęcie „łączny koszt projektu” przywołane w podrozdziale 3.5 (VAT) i 3.10 (SCO) „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” – zgodnie z brzmieniem przepisów rozporządzenia ogólnego (odpowiednio art. 64 ust. 1 lit. c i art. 53 ust. 2) – należy rozumieć jako całkowity koszt projektu, obejmujący koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne.
15. Czy IZ może zdecydować o tym, że w ramach danego Regulaminu (w przypadku projektów powyżej 200 tys. euro) nie dopuści stosowania stawki ryczałtowej dla kosztów pośrednich, a wszystkie wydatki będą rozliczane w ramach kosztów bezpośrednich?	Zgodnie z pkt 1 podrozdziału 3.12 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków: „Koszty pośrednie projektu są kwalifikowalne, chyba że co innego stanowią program, SZOP, wytyczne, regulamin wyboru projektów lub umowa o dofinansowanie projektu.” Niemniej, za naruszenie zasady równego traktowania wnioskodawców w ramach jednego regulaminu wyboru projektów może zostać uznane wyłączenie kwalifikowalności kosztów pośrednich wyłącznie dla projektów pow. 200 000 EUR.

3. Stosowanie SCO na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy słuszne jest nasze rozumienie, że w świetle art. 94 ust. 1 i 3 rozporządzenia ogólnego, refundacja na rzecz programu w oparciu o koszty uproszczone może nastąpić jedynie w stosunku do operacji rozliczanych z beneficjentami w analogiczny sposób? A co za tym idzie, czy zastosowane do rozliczenia z KE koszty uproszczone powinny odzwierciedlać sposób rozliczenia z beneficjentem? Czy może przeciwnie – niezbędne jest niezależne określenie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych na potrzeby refundacji wkładu Unii w oparciu o niezależne kryteria? Czy w przypadku występowania operacji rozliczanych z beneficjentami za pośrednictwem kosztów uproszczonych wymagane jest analogiczne refundowanie wkładu Unii na rzecz programu w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe? Czy też dopuszczalne jest potraktowanie tych kosztów na potrzeby rozliczenia z KE jako kosztów faktycznie poniesionych?	Zgodnie z art. 94 ust. 3 rozporządzenia ogólnego refundacja kosztów beneficjentów (art. 53 rozporządzenia ogólnego) może zostać dokonana na podstawie dokumentów księgowych lub SCO. Jeżeli IZ planuje wdrożenie SCO na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego, warto rozważyć również ten sposób refundacji (SCO) z KE (art. 94 rozporządzenia ogólnego) i wykorzystać możliwość uzgodnienia metodyki SCO z KE w ramach negocjacji programu (zmiany programu). Więcej informacji znajduje się w rozdziale 1.3 Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. Z informacji przekazanych przez KE wynika, że zakończenie prac dotyczących aktu delegowanego kosztom uproszonym przewidziano na koniec roku 2023. Czy do momentu wydania niniejszego aktu Instytucje Zarządzające mogą prowadzić konkursy, w których wnioskodawcy będą mogli się ubiegać o wsparcie w ramach kosztów uproszczonych? Jeśli tak, to na jakich zasadach IZ powinna przeprowadzać konkursy w tym okresie? Czy IZ powinna posiadać własną metodologię i czy powinna być ona uzgodniona z m.in. Instytucją Audytową? Czy też IZ do momentu ogłoszenia aktu delegowanego nie powinna dopuszczać możliwości wsparcia projektów, które będą rozliczane na podstawie kosztów uproszczonych?	Niezależnie od SCO planowanych do wdrożenia na podstawie aktu delegowanego KE (art. 94 ust. 4 rozporządzenia ogólnego), IZ może wdrażać SCO na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego. Metodyka IZ wymaga opinii IK UP oraz oceny IA przed jej wdrożeniem. Dla pewności prawnej należy rozważyć ujęcie SCO rozliczanych na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego w programie, celem zatwierdzenia SCO przez KE na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego. Więcej informacji nt. aktu delegowanego Komisji znajduje się w rozdziale 4.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.
3. Czy możliwe jest stosowanie odmiennych metod wdrażania SCO na poziomie IZ-beneficjent oraz IZ-KE w odniesieniu do tego samego typu operacji?	Zgodnie z art. 94 ust. 3 rozporządzenia ogólnego teoretycznie możliwe jest stosowanie odmiennych SCO na poziomie IZ-beneficjent (art. 53) oraz IZ-KE (art. 94) w odniesieniu do tego samego typu projektów. Tym niemniej, należy zastanowić się, czy rozliczenie odmiennych SCO na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego w stosunku do SCO rozliczanych we wniosku o płatność do KE na podstawie art. 94

	rozporządzenia ogólnego stanowi realne uproszczenie dla beneficjentów tego typu projektów i jest korzystne dla programu. Ze względu na brak pokrycia kwot SCO na poziomie rozliczania beneficjent-instytucja (we wnioskach beneficjenta o płatność) z kwotami SCO na poziomie rozliczania IZ-KE (we wniosku o płatność do KE), nie rekomenduje się realizacji odmiennych SCO na poszczególnych poziomach wdrażania.
4. Czy jeśli będziemy korzystać tylko z aktu delegowanego oraz rozwiązań typu off the shelf nie ma obowiązku ujęcia SCO w programie?	W programie (w dodatku 1) nie wskazuje się SCO określonych w rozporządzeniu ogólnym (jako 'off-the-shelf' z art. 54-56), ani SCO określonych w akcie delegowanym wydanym na podstawie art. 94 ust. 4 rozporządzenia ogólnego, lecz SCO określone w metodyce IZ, ocenionej przez IA i zatwierdzonej przez KE na podstawie programu.

4. Ocena *ex-ante* metodyki SCO

pytanie	odpowiedź
1. Czy mimo niezłączenia stawek do programu, istnieje możliwość konsultacji z IA oraz KE w sprawie planowanych metodologii, sposobu obliczenia kwot oraz przyjętych proporcji rozliczenia stawki?	Każda metodyka SCO, zarówno ta opracowana na podstawie art. 53 (co wynika z krajowych uzgodnień), jak i art. 94 rozporządzenia ogólnego – wymaga oceny <i>ex-ante</i> IA . Opinia IK UP jest wymagana przed przekazaniem metodyki SCO do oceny IA. Konsultacja z KE metodyki SCO opracowanej na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego jest możliwa w trybie roboczym, ponieważ metodyka ta wymaga zatwierdzenia KE. Więcej informacji nt. ustalania metodyk SCO znajduje się w rozdziale 3.2.1. Wytycznych KE dotyczących SCO.

5. Akt delegowany wydany na podstawie art. 94 ust. 4 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Jaki jest aktualny etap prac nad dokumentacją przetargową. Kiedy możemy spodziewać się rezultatów tych prac? Czy w związku z przewidywaną datą ich opublikowania (2025 r.), KE dopuszcza wdrożenie innych mechanizmów SCO wypracowanych przez poszczególne Państwa Członkowskie – jeśli tak, to w jakim zakresie?	KE zakończyła prace nad aktem delegowanym w 2023 r. Akt delegowany nie został opublikowany przez KE, o czym KE poinformowała wszystkie państwa członkowskie. IZ może podjąć decyzję o wdrożeniu SCO (także przewidzianych w akcie delegowanym) na podstawie metodyki SCO opracowanej przez IZ.
2. Prosimy o informację, czy przewidziane jest przyjęcie aktu delegowanego o którym mowa w artykule 94 ust. 4 rozporządzenia, a jeśli tak to na jakim etapie znajdują się prace.	Więcej informacji nt. aktu delegowanego Komisji znajduje się w rozdziale 4.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.

6. Metoda oparta na danych historycznych – art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy metodyka wyznaczenia stawki jednostkowej może opierać się na danych z budżetu zawartego we wniosku o dofinansowanie zamiast z zatwierdzonych wniosków o płatność?	Odpowiedź KE: nie, metodyka nie może opierać się na danych z budżetu projektu, ponieważ dane te nie są certyfikowane i ich wiarygodność nie jest zapewniona. Dane muszą być rzetelne, sprawiedliwe i weryfikowalne – zob. art. 53 ust. 3 lit. a rozporządzenia ogólnego oraz rozdział 3.2.1. Wytycznych KE dotyczących SCO
2. Czy IZ może łączyć różne źródła informacji w celu przygotowania metodyki SCO, na przykład „ocenę ekspercką” i „inne obiektywne informacje”?	Odpowiedź KE: celem metodyki jest utworzenie uproszczonej metody rozliczania wydatków. Artykuły 53 ust. 3 lit. a (i) oraz art. 94 ust. 2 lit. a (i) rozporządzenia ogólnego odnoszą się do „ innych obiektywnych informacji ” i „ oceny eksperckiej ” obok wykorzystania danych statystycznych. W odniesieniu do podanego przykładu, jeżeli dostępne są dane ze źródła, które uznaje się za obiektywne, a metodykę można przygotować przy użyciu tych danych, nie jest jasne, dlaczego do jej opracowania byłaby potrzebna również opinia eksperta. Ocenę ekspercką można wykorzystać, gdy nie są dostępne żadne obiektywne informacje. Niemniej połączenie różnych źródeł informacji nie jest prawnie wykluczone.
3. Proszę o opinię dot. prawidłowości podejścia do przygotowania stawek jednostkowych na oszacowanie kosztu zorganizowania udziału MŚP (grantobiorcy) w targach o charakterze międzynarodowym. Dane będą obejmować zarówno wydatki, które zostały już zatwierdzone przez Grantodawcę i uzyskały certyfikację, jak i te, które zostały zatwierdzone, ale jeszcze nie zostały zacertyfikowane. Biorąc pod uwagę zapisy Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, które w Sekcji 3.10.1 Metodyka, pkt 1), mówią w oparciu o jakie dane należy dokonać obliczenia, IZ rozważa, czy wydatki zawarte w zatwierdzonych przez Grantodawcę wnioskach o płatność można przyjąć do	Podstawą kalkulacji kwoty SCO (stawki jednostkowej) zgodnie z art. 53 ust.3 lit.a) ppkt i) rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 mogą być dane historyczne pochodzące z zatwierdzonych i certyfikowanych KE wniosków beneficjenta (grantodawcy) o płatność. Należy dokonać obliczeń na podstawie zakończonych projektów, w których wniosek o płatność końcową został certyfikowany KE. Przy tym w ramach projektów grantowych dane finansowe pochodzące z wniosków o płatność będą spełniać wymogi art. 53 ust.3 lit. a) rozporządzenia ogólnego tylko wtedy, gdy zostały potwierdzone dokumentami księgowymi (podstawą obliczeń kwoty SCO nie mogą być wydatki grantobiorców rozliczone w sposób uproszczony, inaczej niż na podstawie dokumentów księgowych, zweryfikowanych i potwierdzonych na podstawie wniosków o płatność).

wyliczenia stawek jednostkowych.	
4. Czy IZ FEdKP może wykorzystać stawki jednostkowe dotyczących kosztów bezpośrednio związanych z wyjazdami służbowymi pracowników Wnioskodawców uczestniczących w targach, imprezach targowo-konferencyjnych oraz zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych wskazanych w pkt. 9.3.3 i 9.3.4. Przewodnika kwalifikowalności wydatków dla 1 Priorytetu programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (programu krajowego), w przypadku realizacji projektu grantowego w ramach programu regionalnego. Stawki te dotyczą uczestnictwa w targach krajowych i międzynarodowych, więc w naszej opinii warunki regionalne nie powinny mieć wpływu na stawkę. Czy chcąc wykorzystać takie stawki, opracowane przez inną instytucję powinniśmy wnioskować o udostępnienie metodyki stawek jednostkowych w FENG?	Brak podstawy prawnej zastosowania wprost stawek jednostkowych pochodzących z innego programu (tutaj FENG). IZ FEdKP powinna opracować metodykę SCO, która podlega opinii IK i ocenie ex-ante IA.
5. Czy przy ustalaniu stawki jednostkowej w metodyce należy kierować się zasadą matematyczną, jeśli chodzi o zaokrąglanie? Czy jest jakaś inna metoda, którą należy brać pod uwagę? Jak postępować w przypadku indeksacji?	Mając na względzie zasadę należytego zarządzania finansami UE, jak również art. 53 ust. 3 lit. a) rozporządzenia ogólnego, przy ustalaniu stawki jednostkowej zaokrąglenia kwoty należy dokonywać „w dół”. Metodyka SCO musi być rzetelna, sprawiedliwa i możliwa do zweryfikowania, co oznacza, że musi być poparta rzeczywistymi danymi, kwoty nie mogą być zawyżone, ani niedoszacowane. Jeśli chodzi o wartość stawki jednostkowej uzyskaną po indeksacji, IK UP rekomenduje zaokrąglanie „w dół”, jednak dopuszcza również stosowanie zasad matematycznych.

7. Metoda oceny eksperckiej – art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. W przypadku metody oceny eksperckiej, kto może być ekspertem oceniającym metodę SCO: - pracownik/pracownicy IZ/zespół pracowników IZ, czy - ekspert zewnętrzny wybrany w procedurze konkurencyjnej, czy - osoba delegowana przez KE?	Odpowiedź KE: przepisy rozporządzenia ogólnego nie definiują pojęcia „oceny eksperckiej”. IZ powinna ustalić procedurę doboru ekspertów do tej oceny (w szczególności kryteria wyboru, kwalifikacje osób). Nie ma ustalonego limitu liczby osób dokonujących ocenę ekspercką: może to być jedna osoba lub grupa osób wybranych zgodnie z procedurą ustaloną przez IZ. Więcej informacji dot. oceny eksperckiej znajduje się w rozdziale 3.2.1., str. 30 Wytycznych KE dotyczących SCO.

8. Metoda projektu budżetu – art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy w jednym projekcie można zastosować kilka kwot ryczałtowych? Dla przykładu na określoną grupę wydatków zastosować kwotę ryczałtową w wysokości 450 000 EUR ustaloną przez instytucję zarządzającą na podstawie danych historycznych, a na inną grupę wydatków zastosować kwotę ryczałtową do 200 000 EUR ustaloną na podstawie projekt budżetu ustalane indywidualnie dla każdego przypadku i uzgadniany <i>ex ante</i> przez podmiot dokonujący wyboru operacji. Czy kwota ryczałtowa ustalona na podstawie projekt budżetu ustalane indywidualnie dla każdego przypadku i uzgadniany <i>ex ante</i> przez podmiot dokonujący wyboru operacji jest ograniczona do 200 000 EUR? Czy też może zostać ustalona np. na 500 000 EUR.	Zgodnie z art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego, metoda projektu budżetu może mieć zastosowanie wyłącznie w ramach projektu, którego całkowita wartość nie przekracza 200 000 EUR. Oznacza to, że metodę tę można zastosować dla obliczenia każdej z kwot ryczałtowych (kilku kwot ryczałtowych), jednak całkowita wartość takiego projektu nie może przekroczyć 200 000 EUR. Więcej informacji nt. metody projektu budżetu znajduje się w rozdziale 3.2.2. Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. Czy metoda projektu budżetu jest odpowiednia tylko do ustalania kwot ryczałtowych obejmujących cały projekt? Czy metodę projektu budżetu można wykorzystać do tworzenia innych SCO (np. stawek jednostkowych, stawek ryczałtowych, kwot ryczałtowych stosowanych do części projektu)?	Projekt budżetu nie jest jedną z SCO, ale metodą ustalania kwot ryczałtowych, stawek jednostkowych i stawek ryczałtowych – zob. Wytyczne KE dotyczące SCO – rozdział 3.2.2. Stawki ryczałtowe, kwoty ryczałtowe i stawki jednostkowe mogą być oparte na projekcie budżetu w odniesieniu do całości albo części budżetu projektu, którego wartość nie przekracza 200 000 EUR.
3. Jaka dokumentacja powinna zostać zawarta we wniosku o dofinansowanie, gdy korzystamy z metody projektu budżetu?	W dokumentacji powinny zostać zawarte wszystkie dokumenty potwierdzające wydatki, które odnoszą się do kalkulacji lub uzasadnienia wszystkich kategorii kosztów projektu budżetu (zob. rozdział 3.2.2., str. 31 Wytycznych KE dot. SCO).
4. Czy projekt budżetu (draft budget, uzgodniony <i>ex ante</i> dla projektów, których łączny koszt nie przekracza 200 000 EUR) musi w jednej kwocie zawierać wydatki z całego projektu, czy kwota ta może zostać podzielona na poszczególne kategorie kosztów / zadań w projekcie? W tym drugim przypadku konieczne byłoby ustalenie wskaźników dla poszczególnych kategorii, ale takie rozwiązanie byłoby znacznie korzystniejsze i dla IZ i dla	Metoda projektu budżetu umożliwia wnioskodawcy wyliczenie kwoty SCO we wniosku o dofinansowanie projektu, czyli stawki jednostkowej, kwoty ryczałtowej albo stawki ryczałtowej. Faktycznie najczęściej metoda projektu budżetu jest wykorzystywana do określenia kwoty ryczałtowej (kwot ryczałtowych). Jeśli w ramach projektu o wartości do 200 000 EUR wnioskodawca zobowiązuje się do wykonania poszczególnych rezultatów/produktów projektu, może je określić w postaci kwot ryczałtowych (za pomocą metody projektu budżetu). Należy wyznaczyć wskaźniki rezultatu/produktu dla kwoty ryczałtowej (kwota ryczałtowa powinna odzwierciedlać rezultat/produkt).

beneficjenta, ponieważ w razie, gdyby projekt nie został zrealizowany w całości (ale w zakresie wystarczającym do osiągnięcia założeń oraz spełnienia wszystkich kryteriów oceny) można by uznać za niekwalifikowalne zadanie / kategorię wydatków, a nie kwestionować cały projekt.	Nie jest natomiast właściwe wyliczenie przez wnioskodawcę w projekcie budżetu „kwot ryczałtowych”, które nie określają rezultatu/produktu projektu, lecz stanowią <i>de facto</i> poszczególne wydatki/koszty projektu. Nie jest to wtedy kwota ryczałtowa w rozumieniu art. 53 ust. 1 lit. c rozporządzenia ogólnego. Kwotę ryczałtową w projekcie budżetu wnioskodawca powinien potwierdzić za pomocą cen rynkowych czy dotychczas zamawianych przez niego towarów/usług w działalności projektowej i pozaprojektowej. Metoda projektu budżetu powinna umożliwić właściwej instytucji ocenę kwalifikowalności kwoty ryczałtowej zgodnie z zasadą racjonalności i efektywności kosztowej, ponieważ na etapie realizacji projektu dokumenty księgowe nie będą weryfikowane. Dlatego KE w swych wytycznych dot. SCO (rozdział 3.2.2., str. 30) zaleca określenie w regulaminie wyboru projektów odnośnych, standardowych cen i kosztów składających się na kwotę ryczałtową w określonym typie operacji. Przygotowany przez właściwą instytucję standard cen umożliwi wnioskodawcom opracowanie prawidłowego projektu budżetu, a instytucji zachowanie zasady równego traktowania wnioskodawców podczas oceny projektów budżetu i przyznanie takiej samej kwoty dofinansowania (kwoty ryczałtowej) na te same wydatki. Metoda projektu budżetu realizuje obowiązek wdrożenia SCO w ramach całego projektu o wartości do 200 000 EUR, o ile kwota ryczałtowa/kwoty ryczałtowe zostaną prawidłowo określone. Należy pamiętać, że jeśli wartość docelowa wskaźnika dla określonej kwoty ryczałtowej nie zostanie osiągnięta (nawet w najmniejszej części), dofinansowanie nie może zostać wypłacone (cała kwota ryczałtowa jest niekwalifikowalna). Projekt budżetu zatwierdzony przez IZ nie może być zmieniany na etapie realizacji projektu.
5. Jednym z modułów w ramach projektu będzie komponent rozwoju kompetencji, którego wartość nie przekroczy 200 tys. euro. Z uwagi na mnogość mogących się pojawić kosztów, zamierzamy finansować tę część projektu z wykorzystaniem uproszczonej metody stawki jednostkowej (na jednego uczestnika szkolenia) ustalonej na podstawie indywidualnego projektu budżetu przedstawionego przez wnioskodawcę. W Zawiadomieniu Komisji (2021/C 200/01) wskazano,	Przede wszystkim, zgodnie z art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego metoda „projektu budżetu” może mieć zastosowanie (dla kalkulacji kwoty uproszczonej metody rozliczania wydatków, np. stawki jednostkowej) wyłącznie w projekcie, którego łączny koszt nie przekracza równowartości kwoty 200 000 EUR (w PLN). Nie jest zatem możliwe zastosowanie tej metody w sytuacji, gdy co prawda kwota modułu projektu nie przekracza 200 000 EUR, jednak łączny koszt całego projektu stanowi kwotę powyżej 200 000 EUR. W Wytycznych KE dotyczących SCO wskazano, że „Na podstawie zasad programu do wnioskodawców ubiegających się o finansowanie należy

że „Instytucja zarządzająca powinna ocenić ex ante budżet na takiej samej podstawie, na jakiej jest on oceniany w przypadku stosowania rzeczywistych kosztów.” Zapis ten jest niejednoznaczny. Z uwagi na ubogi opis dotyczący warunków tej formy uproszczonej proszę – w razie ich istnienia – o szczegółowe rekomendacje dotyczące tak ustalanej kwoty/stawki. Czy wystarczającym będzie plan/kosztorys przedstawiony na etapie aplikowania przez wnioskodawcę (zbliżony do prezentacji tabelarycznej w załączniku nr II do Zawiadomienia 2021/C 200/01). Czy może jednak zgodnie z odpowiedzią zawartą w pytaniach – odpowiedziach (18.03.2022) „w dokumentacji powinny zostać zawarte wszystkie dokumenty potwierdzające wydatki, które odnoszą się do kalkulacji lub uzasadnienia wszystkich kategorii kosztów projektu budżetu.” Ponadto, czy powinno zostać przedstawione szczegółowe badanie rynku przez wnioskodawcę, konkretna liczba ofert dotycząca wydatków. Czy IZ powinna badać prawidłowość zapytań, ofert, powiązania z oferentami? Czy w zatwierdzaniu kwoty powinien uczestniczyć ekspert, czy wystarczą pracownicy. Powyższe pytanie dotyczy modułu szkoleniowego, gdzie może wystąpić wiele różnych drobnych składowych ogólnego kosztu szkolenia. Czy w przypadku, gdy dofinansowanie kierowane byłoby w innym konkursie w pełni na konkretne działanie (np. zakup usługi B+R – jeden dostawca, jeden koszt), to czy wówczas wymogi w stosunku do takiego wnioskodawcy powinny być różne i np. dla modułu szkoleniowego wystarczającym będzie tabelaryczne zestawienie kosztów, zaś w tym przypadku (zakup usługi B+R) powinny być obowiązkowo dołączone dokumenty potwierdzające koszty?	przygotowanie i przedłożenie szczegółowego i merytorycznego budżetu oraz przedstawienie dokumentów uzasadniających wszystkie koszty w budżecie.” Pod pojęciem „dokumentów uzasadniających wszystkie koszty w budżecie” można rozumieć np. dokumenty księgowe będące w dyspozycji wnioskodawcy lub innych równoważnych, albo np. ceny rynkowe z uwzględnieniem wystarczającej liczby ofert dotyczącej konkretnego wydatku (gdy wnioskodawca do tej pory nie ponosił tego rodzaju wydatków), uzasadniających kwotę poszczególnych rodzajów kosztów zawartych w „projekcie budżetu”. Wnioskodawca powinien uzasadnić wysokość wszystkich kosztów zawartych „w projekcie budżetu”, tym bardziej w sytuacji, gdy właściwa instytucja organizująca konkurs nie określiła limitów (poziomu kosztów) standardowych wydatków, które będą uwzględniane w „projekcie budżetu” wnioskodawców. Zgodnie z ww. zawiadomieniem KE: „W związku z tym zdecydowanie zaleca się, aby instytucje zarządzające określiły parametry lub maksymalne poziomy kosztów stosowane do porównania z tymi parametrami przynajmniej najważniejszych kosztów zawartych w budżecie. Instytucja zarządzająca może również ustalać minimalne poziomy referencyjne dotyczące jakości oczekiwanych wyników bądź rezultatów. Brak takich parametrów lub minimalnych poziomów referencyjnych lub maksymalnych poziomów kosztów mógłby spowodować, że instytucjom zarządzającym trudno byłoby zapewnić równe traktowanie i należyte zarządzanie finansami”. Właściwa instytucja zobowiązana jest zbadać w każdym „projekcie budżetu” racjonalność kosztów przedstawionych przez wnioskodawcę. Natomiast w związku z uproszczonym sposobem rozliczania wydatków (także za pomocą projektu budżetu) zgodność działania beneficjenta z przepisami Pzp, nie jest badana przez instytucję oceniającą projekt (zasada konkurencyjności zaś nie ma wtedy zastosowania). Metody projektu budżetu nie należy mylić z oceną ekspercką w rozumieniu art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego. Z art. 53 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego wynika, że oceny ex-ante projektu budżetu skalkulowanego przez wnioskodawcę dokonuje właściwa instytucja (jej pracownicy), natomiast ocena ekspercka, o której mowa w art. 53 ust. 3 lit. a tiret i rozporządzenia ogólnego, służy kalkulacji kwoty uproszczonej metody (np. stawki jednostkowej) w metodologii opracowanej przez IZ. Zatem podejście do kalkulacji stawki jednostkowej (w oparciu o metodę „projektu budżetu”) dla kosztu „szkolenia”, czy dla kosztu
--	---

	„usługi B+R” czy wreszcie dla innych kosztów przedstawianych w „projekcie budżetu”, powinno być tożsame, tzn. wymogi stawiane wnioskodawcom w zakresie sposobu ustalania „projektu budżetu” (i uzasadniania kosztów wskazanych w „projekcie budżetu”) powinny być równomierne, a zasada równego traktowania spełniona (w ramach jednego regulaminu wyboru projektów). Więcej informacji na temat metody projektu budżetu znajduje się w zaktualizowanych Wytycznych KE dot. SCO – rozdział 3.2.2. (str. 30).
6. Kto i w jaki sposób wyznacza projekt budżetu i kwotę do przekazania dla beneficjenta (KOP, wnioskodawca, ktoś inny)? Czy dla zastosowania tej metody uproszczonej musi być opracowana jakaś metodologia? Kto ją musi zatwierdzić?	Budżet projektu określa wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie budżet jest oceniany przez KOP. Instytucja powinna ocenić <i>ex ante</i> budżet na takiej samej podstawie, na jakiej jest on oceniany w przypadku stosowania rzeczywistych kosztów. Instytucja zarządzająca może również ustalać minimalne poziomy referencyjne dotyczące jakości oczekiwanych wyników bądź rezultatów. Zgodnie z Wytycznymi KE dotyczącymi SCO (rozdział 3.2.2., str. 30) zaleca się, aby instytucje zarządzające określiły parametry lub maksymalne poziomy kosztów stosowane do porównania z tymi parametrami przynajmniej najważniejszych kosztów zawartych w budżecie. Brak takich parametrów lub maksymalnych poziomów kosztów spowodowałby, że instytucjom trudno byłoby zapewnić równe traktowanie i należyte zarządzanie finansami. Przy ocenie budżetu projektu instytucja nie będzie musiała wtedy porównywać projektu szczegółowego budżetu zaproponowanego przez wnioskodawcę z porównywalnymi operacjami. Projekt budżetu i dokumenty potwierdzające, że instytucja oceniła budżet, powinny być archiwizowane przez instytucję razem z dokumentami dotyczącymi projektu objętego wsparciem. Zobowiązanie beneficjenta do wykonania rezultatu, i sposób udokumentowania realizacji wskaźników powinny wynikać z umowy o dofinansowanie. Projekt budżetu jest oceniany na etapie oceny projektu, wydatkowanie zaś następuje w sposób uproszczony (nie rozliczamy poszczególnych kosztów), lecz rozliczamy projekt, gdy beneficjent udokumentuje realizację wskaźników.
7. Czy w ramach naboru przekazana kwota dla każdego projektu musi być taka sama?	Projekt budżetu jest metodą ustalania kwot ryczałtowych, stawek jednostkowych i stawek ryczałtowych. Projekt budżetu ustalany jest indywidualnie dla każdego projektu i uzgadniany <i>ex ante</i> przez właściwą instytucję będącą stroną umowy, o ile łączny koszt projektu wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu (do

	przeliczenia wartości projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru). Tym samym dla każdego wnioskodawcy kwota dofinansowania uzależniona jest od wyniku oceny budżetu projektu.
8. Czy w budżecie projektu powinien być podział na różne rodzaje kosztów (np. prace budowlane, info-promo, koszty pośrednie, usługi doradcze, szkolenia) i czy beneficjent realizując projekt powinien trzymać się kwot, które deklarował na poszczególne rodzaje kosztów? Co jeśli tak nie jest?	Metoda budżetu projektu służy do określenia kosztów zadań planowanych do realizacji w projekcie o wartości do 200 000 EUR. Ważny jest końcowy efekt i potwierdzenie zrealizowania zamierzonych celów określonych w projekcie budżetu (zgodnie z założonymi wskaźnikami np. dla kwoty ryczałtowej wyliczonej na podstawie projektu budżetu), od czego zależy wypłata dofinansowania. Rezultaty te nie mogą być zmieniane w trakcie realizacji projektu.
9. Czy możliwe jest dostosowanie projektu budżetu po podpisaniu umowy o dofinansowanie i ponowne uzgodnienie kwoty ryczałtowej i przypisanie do niej wartości wskaźników po rozpoczęciu realizacji projektu, a przed przedstawieniem do rozliczenia kwoty ryczałtowej?	Metody uproszczone są określane ex-ante i powinny być stosowane przez cały okres realizacji projektu. Co prawda Wytyczne KE dotyczące SCO w podrozdziale 3.4 dopuszczają możliwość dostosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków w czasie, ale jest to możliwe tylko wtedy, gdy metodyka wyliczenia uproszczonych metod zawiera postanowienia w zakresie ewentualnego dostosowania kwot objętych uproszczonymi metodami. Wymóg ten wskazuje, że możliwość ta może mieć zastosowanie przy metodyce z art. 53 ust. 3 lit. a) rozporządzenia ogólnego, i do projektów wieloletnich, do których nie będzie mieć zastosowania „projekt budżetu”. Dodatkowo dostosowanie takie musi wynikać z konieczności zapewnienia, aby uproszczone metody rozliczania kosztów pozostały wiarygodnym wskaźnikiem zastępczym rzeczywistych kosztów w przypadku występowania inflacji czy zmian gospodarczych. Nie dotyczy ono natomiast zmiany wynikającej z niemożności osiągnięcia rezultatu, który rozlicza metodą uproszczoną. Poza tym ww. dostosowanie metodyki dotyczy projektów, w których jeszcze nie zawarto umowy o dofinansowanie, a które będą korzystać z uproszczonych metod określonych w tej metodyce. Natomiast „projekt budżetu” dotyczy konkretnego projektu, nie ma zastosowania dla innych projektów na przyszłość i po zawarciu umowy o dofinansowanie nie powinien być zmieniany. IZ tworząc analizowane rozwiązanie powinna mieć na względzie zasadę zero-jedynkowego rozliczania kwot ryczałtowych, która powoduje, że w przypadku braku realizacji określonego produktu/rezultatu/działania dla danej kwoty ryczałtowej staje się ona niekwalifikowalna w całości. W celu minimalizacji tego zagrożenia w przyszłości można wprowadzić płatności etapowe związane z

	osiągnięciem pewnych ustalonych wcześniej celów pośrednich. Warto też przy rozliczaniu kwoty ryczałtowej brać pod uwagę wskaźniki/produkty bezpośrednio związane z realizacją działań finansowanych kwotą ryczałtową, na które beneficjent może mieć jakikolwiek wpływ.
--	---

9. Metoda z innych polityk UE – art. 53 ust. 3 lit. c rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy art. 53 ust. 3 lit. c rozporządzenia ogólnego może stanowić podstawę prawną zastosowania metody copy-paste – przeniesienia kwoty ryczałtowej z programu obecnej perspektywy 2014-2020 (np. z programu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa Polska-Rosja 2014-2020) do programu Interreg nowej perspektywy 2021-2027 (Interreg Polska-Rosja 2021-2027)? Jeśli tak, na jakim etapie powinien być program 2014-2020, aby spełnić zasadę (czy mogą być nabory zakończone a projekty w trakcie realizacji lub zamknięte)? Co to dokładnie oznacza w kontekście zastosowania metody copy-paste dla dwóch różnych perspektyw finansowych? Czy do wprowadzenia kwoty ryczałtowej skopiowanej z programu z perspektywy 2014-2020 konieczna jest metodologia?	Proponowane rozwiązanie nie jest możliwe, ponieważ art. 53 ust. 3 lit. c rozporządzenia ogólnego stanowi podstawę prawną wdrażania metod pochodzących z innych polityk UE (np. Horyzont2020, Erasmus+, COSME, itd.) w ramach podobnych projektów UE. Chodzi o metody opracowane przez KE, a nie przez IZ – rozdział 3.2.3. Wytycznych KE dotyczące SCO. Metodyki SCO 2014-2020 mogą zostać wykorzystane w perspektywie 2021-2027, o ile uzyskają pozytywną ocenę <i>ex-ante</i> IA, w szczególności pod kątem racjonalności kwoty SCO.
2. Art. 53 ust. 3 lit. c i d - czy w przypadku zastosowania tych przepisów, IZ będzie miała obowiązek udowodnienia/uargumentowania, że operacje realizowane przez IZ i operacje realizowane w ramach polityk UE lub w ramach systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie są podobnego rodzaju? Jak będzie to weryfikowane?	Należy sporządzić analizę porównawczą (wzór takiej analizy obowiązywał również w perspektywie 2014-2020), za pomocą której możliwe będzie wykazanie podobieństwa typu projektów.
3. Jak zapewnić podobieństwo projektów, aby móc zastosować metodę „kopiuj wklej”?	W przepisach rozporządzenia ogólnego nie określono, co należy rozumieć przez podobieństwo operacji. Do IZ należy ocena, czy w konkretnym przypadku warunek podobieństwa jest spełniony. Należy pamiętać, że wszystkie elementy metody, które mogą mieć wpływ na stawkę jednostkową/kwotę ryczałtową/stawkę ryczałtową muszą zostać uwzględnione. Konieczne jest prowadzenie indywidualnej analizy case-by-case. Więcej informacji nt. wdrażania metod pochodzących z innych polityk UE znajduje się w rozdziale 3.2.3. (str. 33) Wytycznych KE dotyczących SCO.

10. Metoda z systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie – art. 53 ust. 3 lit. d rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy można skorzystać ze schematu krajowego - nie w całości, tylko z jego części - jeśli ta część zostanie wykorzystana w całości (ale nie sama metodyka)? Na przykład schemat krajowy obejmuje różne rodzaje kosztów (koszty wynagrodzeń, materiałów itd.), ale w przygotowanej metodyce SCO zostałyby wykorzystane tylko części obejmujące wynagrodzenia?	Odpowiedź KE: w tym konkretnym przypadku wydaje się, że proponowana metoda uproszczona (SCO) byłaby zgodna z zasadami stosowania odpowiednich metod uproszczonych stosowanych w ramach schematu finansowanego w całości przez państwo członkowskie dla podobnego rodzaju operacji. Jeżeli w ramach schematu krajowego ustanowiono metody uproszczone (SCO) dla kilku kategorii kosztów, to wykorzystanie metody uproszczonej ustalonej tylko dla jednej z tych kategorii kosztów uwzględnionych w schemacie, jest możliwe. Niemniej, w przypadku ponownego wykorzystania istniejącej metodyki krajowej należy upewnić się, że: - metodyka została ponownie wykorzystana w całości w odniesieniu do tej konkretnej metody (w odniesieniu do kwalifikowalnych wydatków, zakresu, itd.), a nie tylko jej wynik (np. kwota ryczałtowa w wysokości „X” PLN); - zwykle dotyczy tego samego obszaru geograficznego lub mniejszego (jeśli metodyka jest stosowana tylko w jednym regionie, może być ponownie wykorzystana przez dany region, ale nie przez inny region tego państwa członkowskiego, w którym metodyka krajowa nie ma zastosowania); - metodyka jest stosowana do podobnego rodzaju operacji; - odniesiono się do metodyki i uzasadnienia, że metodyka jest stosowana do operacji wspieranych ze źródeł krajowych. Więcej informacji znajduje się w rozdziale 3.2.4. Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. Czy w ramach projektów obejmujących podróże (np. udział przedsiębiorców/jst w targach) można oprzeć się na rozporządzeniu w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej? Czy takie rozwiązanie wpisuje się w przesłankę z art. 53 ust. 3 lit. c albo lit. d (rozporządzenie jest podstawą rozliczania delegacji w ramach Pomocy Technicznej, ale czy można ją uznać za politykę Unii, albo „system dotacji	Rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej nie określa stawek jednostkowych w rozumieniu art. 53 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego, lecz limit na nocleg, który nie może zostać wdrożony bezpośrednio na podstawie art. 53 ust. 3 lit. c albo lit. d tego rozporządzenia.

finansowany w całości przez państwo członkowskie”)?.	
--	--

11. Gotowe stawki ryczałtowe – art. 54-56 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy stosowanie SCO przewidzianych w pakiecie legislacyjnym wymaga przygotowania specyficznych dokumentów/ujęcia w załącznikach do programu?	Zgodnie z dodatkiem 1 załącznika V do rozporządzenia ogólnego, w programie należy ująć metody opracowane na podstawie art. 94 rozporządzenia ogólnego (nie dotyczy SCO pochodzących z aktu delegowanego wydanego na podstawie art. 94 ust. 4 rozporządzenia ogólnego). Zatem, w załączniku do programu nie należy ujmować gotowych stawek ryczałtowych określonych w art. 54-56 rozporządzenia ogólnego. Więcej w rozdziale 3.3 Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. W odniesieniu do bezpośrednich kosztów personelu zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie, czy zapisy art. 55 rozporządzenia nr 2021/1060 należy rozumieć w ten sposób, że instytucja może zdecydować, czy stosuje metodę stawki ryczałtowej do 20% kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednie koszty personelu lub może zastosować rozliczenie w oparciu o faktycznie poniesione wydatki i wówczas należy zastosować ust. 3 art. 55 do ustalenia stawki godzinowej?	Stosowanie metod uproszczonych nie jest obowiązkowe i zależy od decyzji IZ. Natomiast zgodnie z podrozdziałem 2.3.2 Wytycznych KE dotyczących SCO, art. 55 ust. 2 rozporządzenia ogólnego określa metody obliczenia bezpośrednich kosztów personelu poprzez obliczenie stawki godzinowej. Jest to jedna z metod uproszczonych jaką jest stawka jednostkowa. Nie dotyczy wyliczania kosztów personelu, jeśli IZ zdecydowała się rozliczać wydatki poprzez koszty rzeczywiste.
3. W kontekście art. 54 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz zdania ostatniego tego artykułu, gdzie wskazano: <i>w przypadku, gdy państwo członkowskie obliczyło stawkę ryczałtową zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, stawka ta może być stosowana w odniesieniu do podobnej operacji dla celów lit. c) niniejszego artykułu</i>, proszę o wyjaśnienie: • czy sformułowanie do 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich oznacza wskazanie przez daną Instytucję Zarządzającą określonej stawki ryczałtowej mieszczącej się w przedmiotowym przedziale? • czy stawka ryczałtowa, określana na mocy art. 54 ust. 1 pkt a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 może być różna dla poszczególnych typów wspieranych działań, np. inna stawka dla działań w	Zgodnie z podrozdziałem 2.2.1 Wytycznych KE dotyczących SCO (str. 10): „Instytucja zarządzająca może zastosować dowolną stawkę do wysokości stawki wymienionej w odpowiednim artykule i nie będzie musiała uzasadniać, dlaczego wybrano stawkę niższą od stawki określonej w rozporządzeniu, o ile koszty objęte stawką są istotne dla danej operacji. W przypadku wyboru niższej stawki nie ma wymogu dokonania jakiegokolwiek obliczenia. Instytucja zarządzająca może jednak ustalić stawkę wyższą niż stawki określone w art. 54–56 RWP (z wyjątkiem art. 54 akapit pierwszy lit. c) RWP) na podstawie jednej z metod określonych w art. 53 ust. 3 RWP. Przy podejmowaniu decyzji, jaka stawka ryczałtowa ma być stosowana, należy przestrzegać zasady równego traktowania beneficjentów. W związku z tym beneficjenci otrzymujący wsparcie w ramach określonego zaproszenia do składania wniosków i znajdujący

zakresie OZE, inna dla działań termomodernizacyjnych? Czy przyjmowanie różnych stawek ryczałtowych do 7% kosztów bezpośrednich dla różnych działań, co zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 nie wymaga obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie, nie zostanie zakwestionowane przez KE w trakcie audytów stosowania uproszczonych form kosztów?	<i>się w podobnej sytuacji nie mogą być traktowani odmiennie bez uzasadnienia."</i> Zastosowanie gotowej stawki ryczałtowej wymaga określenia w regulaminie wyboru projektów konkretnej wysokości tej stawki – wdrażanej jednolicie w ramach projektów. Wdrożenie zaś dowolnej stawki ryczałtowej (w wysokości „do ...%”), bez uzasadnienia jej zróżnicowania, mogłoby naruszyć zasadę równego traktowania.
4. Co w praktyce oznacza stawka „do” wskazana w rozporządzeniu ogólnym lub Interreg? Czy program może ustalić w naborze stawkę np. „do ...%” a nie konkretną stawkę? Wówczas każdy partner w projekcie mógłby zaproponować stawkę odpowiadającą mu, nie wyższą niż maksymalna. Czy partnerzy projektu musieliby przedstawiać wówczas we wniosku o dofinansowanie własne metodologie wyliczenia stawki ryczałtowej? Czy możliwe byłoby zastosowanie następującej kombinacji – w jednym naborze byłaby wskazana konkretna stawka dla partnerów z jednego kraju np. z Polski, a dla beneficjentów z innego kraju np. z Ukrainy byłaby stawka „do...%” (tym samym każdy partner z Ukrainy przedstawiałby własną propozycję stawki). Zróżnicowanie byłoby uzasadnione problemami z księgowaniem ryczałtów po stronie ukraińskiej.	<i>Jw.</i> Odnosząc zaś tę kwestię do projektów partnerskich w rozumieniu ustawy wdrożeniowej wskazać należy, że na podstawie umowy o dofinansowanie tego typu projektu to beneficjent, jako lider, otrzymuje dofinansowanie (w tym dofinansowanie wydatków rozliczanych w sposób uproszczony). Natomiast sposób rozliczania się beneficjenta z partnerami powinien wynikać z umowy o partnerstwie. Powyższe nie oznacza oczywiście swobody beneficjenta w dysponowaniu przyznanym dofinansowaniem. Każdy z partnerów powinien otrzymać wsparcie odpowiadające jego zaangażowaniu w realizację określonego przedsięwzięcia, a sposób podziału dofinansowania powinien również wynikać z umowy o partnerstwie. Odpowiednie wyliczenie wsparcia należnego każdemu z partnerów jest szczególnie istotne w sytuacji, w której w ramach projektu planuje się udzielić pomocy publicznej, gdyż będzie o nią wnioskował dla siebie każdy z partnerów z osobna i każdy z nich z osobna będzie podlegał ocenie kwalifikowalności do jej udzielenia w określonej wysokości. Jeżeli zaś projekt partnerski wdrażany w ramach Interreg nie będzie projektem partnerskim w rozumieniu ustawy wdrożeniowej, to warunki dotyczące jego wdrażania powinny wynikać z właściwych umów międzynarodowych, na podstawie których wdrażane są poszczególne programy Interreg.
5. Czy w perspektywie finansowej 2021-2027 planowane jest doprecyzowanie/zmiana zapisów Wytycznych dot. form kosztów uproszczonych w zakresie niezmienności stawki ryczałtowej w trakcie lub po realizacji operacji w celu	Zasady indeksowania kwoty SCO nie zmieniły się w stosunku do zasad obowiązujących w perspektywie finansowej 2014-2020. Ze względu na charakter stawki ryczałtowej (wysokość określona w %) służącej do obliczenia

zrekompensowania wzrostu kosztów lub niedostatecznego wykorzystania dostępnego budżetu. Należy wskazać, iż zakładana niezmiennosc stawki, w przypadku wzrostu lub spadku kosztów bezpośrednich projektu (np. w wyniku wzrostu cen materiałów budowlanych czy usług, przy niezmiennym zakresie projektu), oznacza wyższe lub niższe koszty pośrednie rozliczane metodą uproszczoną – czy w takim przypadku stawka jest niezmienna (co oznacza podwyższenie lub obniżenie kwoty jaką Beneficjent finalnie otrzyma w rozliczeniu) czy też powinna ulec odpowiedniej zmianie (odpowiednio zwiększenie lub zmniejszenie stawki)?	kosztów pośrednich projektu indeksacja (dostosowanie kwoty) nie ma zastosowania.
6. Czy będzie istniała możliwość stosowania ryczałtowych kosztów pośrednich, jeśli zasady pomocy publicznej nie przewidują kwalifikowania kosztów pośrednich? Czy możliwe jest sfinansowanie kosztów pośrednich w takim przypadku jako pomoc de minimis? Czy będzie to równe traktowanie beneficjentów jeśli beneficjent nie będzie miał dostępnego limitu pomocy de minimis i nie otrzyma wsparcia na koszty pośrednie?	Zgodnie z art. 7 ust. 1 GBER, IZ powinna zapewnić kwalifikowalność kategorii kosztów objętych SCO zgodnie z zasadami pomocy publicznej. Jeśli zatem przepisy GBER nie określają kosztów operacyjnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 39 tego rozporządzenia jako koszty kwalifikowalne, rozliczenie kosztów pośrednich projektu (w tym z zastosowaniem stawki ryczałtowej, o której mowa w 54 rozporządzenia ogólnego) nie jest możliwe. W takiej sytuacji możliwe jest sfinansowanie kosztów pośrednich w formule pomocy de minimis, jednakże tylko do wysokości limitu tej pomocy pozostającego do wykorzystania przez danego beneficjenta. Ewentualny zarzut nierównego traktowania beneficjentów, którzy uprzednio wykorzystali limit pomocy de minimis należy przy tym uznać za nieuprawniony. Całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu na podstawie Rozporządzenia 2023/2831 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie trzech lat. Warunki pomocy de minimis są jednakowe dla wszystkich przedsiębiorstw i to one decydują, kiedy i w związku z jaką sytuacją zechcą z niej skorzystać. Jeżeli zatem beneficjent nie dysponuje takim limitem, oznacza to, że skorzystał już wcześniej z pomocy de minimis, wpływając wówczas w ten sposób na poprawę swej pozycji konkurencyjnej względem innych przedsiębiorców, którzy z takiej możliwości wtedy nie skorzystali/nie mogli skorzystać.

7. Czy jeśli budżet projektu dotyczący pomocy na infrastrukturę badawczą miałby komponent niezwiązany z kwalifikowalnością z art. 26 GBER i byłby finansowy z pomocy <i>de minimis</i>, to czy można zastosować wtedy art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego na koszty pośrednie do 7%, ale tylko do kosztów finansowych z <i>de minimis</i>? Wniosek o dofinansowanie w LSI dopuszcza kilka poziomów dofinansowania.	Art. 54 rozporządzenia ogólnego daje możliwość rozliczania kosztów pośrednich projektu w oparciu o stawkę ryczałtową, wskazując trzy możliwe sposoby jej wyliczenia. W przepisie tym nie ma żadnego ograniczenia stosowania tej stawki w zależności od tego, w oparciu o jakie przepisy sfinansowano koszty bezpośrednie, o ile warunki kwalifikowalności, w tym zasady udzielania pomocy publicznej są spełnione. W szczególności z przepisu tego nie wynika, by stawki ryczałtowej nie można było zastosować w sytuacji, gdy koszty bezpośrednie są finansowane w reżimie pomocy publicznej. Jednak w związku z tym, że art. 26 GBER nie określa kosztów operacyjnych (art. 2 pkt 39 GBER) jako kwalifikowalne, stawka ryczałtowa do 7% na koszty pośrednie liczona od wszystkich kosztów bezpośrednich projektu (projekt składa się z dwóch kategorii kosztów: koszty bezpośrednie i pośrednie) nie może zostać sfinansowana w oparciu o ww. podstawę prawną. Jednocześnie, biorąc pod uwagę, że koszty bezpośrednie finansowane są w reżimie pomocy publicznej, również koszty pośrednie muszą być sfinansowane na podstawie stosownej regulacji pomocowej. Art. 26 GBER nie daje możliwości sfinansowania tego typu kosztów, w związku z tym jedyną potencjalną podstawą prawną do udzielenia pomocy w przedmiotowym przypadku będzie rozporządzenie <i>de minimis</i>. W związku z powyższym, sfinansowanie kosztów pośrednich w opisanym projekcie będzie możliwe w reżimie pomocy <i>de minimis</i> w takim zakresie, w jakim wnioskodawca ma jeszcze dostępny limit ww. pomocy. Fakt niemożności sfinansowania kosztów pośrednich w oparciu np. o określony art. GBER nie stanowi sam w sobie przeszkody do ich sfinansowania w oparciu o inną podstawę prawną. Wdrożenie powyższego schematu wymaga określenia w regulaminie wyboru projektów konkretnej, tzn. odpowiedniej do tego typu projektów, wysokości stawki ryczałtowej do 7% - zgodnie z art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego. Określając taką stawkę, instytucja powinna kierować się zasadą należytego zarządzania finansami.
8. Czy możliwe będzie przeprowadzenie w ramach jednego konkursu/naboru zarówno projektów rozliczanych metodami uproszczonymi (zarówno w całości, jak i częściowo), jak i projektów	Z wyjątkiem projektów objętych obowiązkiem stosowania SCO wynikającym z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, stosowanie SCO nie jest obowiązkowe. IZ

rozliczanych tylko kosztami rzeczywistymi? Czy dopuszczalna jest sytuacja, w której w ramach tego samego naboru wniosków o dofinansowanie projektów przewidziano możliwość wyboru przez wnioskodawców metody rozliczania bezpośrednich kosztów personelu bądź w oparciu o uproszczoną metodę rozliczania (stawkę wynikającą z treści art. 55 rozporządzenia ogólnego), bądź w oparciu o koszty rzeczywiste? Czy możliwe jest pozostawienie wnioskodawcy wyboru w zakresie metody rozliczania określonej kategorii wydatku?	może więc postanowić, że stosowanie SCO jest fakultatywne albo obowiązkowe dla wszystkich lub określonych typów projektów, a także w odniesieniu do całości lub części projektu. Przy przyjętej przez IZ fakultatywności stosowania SCO dla określonego typu projektu, decyzja o możliwości przyjęcia do realizacji w ramach jednego naboru zarówno projektów objętych SCO (w całości lub w części), jak i projektów rozliczanych w sposób standardowy (za pomocą dokumentów księgowych) należy do właściwej instytucji odpowiedzialnej za ogłoszenie naboru. Zasada równego traktowania musi być spełniona, w szczególności gdy instytucja dopuszcza wybór wnioskodawców odnośnie do sposobu rozliczania danej kategorii kosztów w sposób uproszczony albo standardowy.
---	--

12. łączenie różnych SCO oraz SCO i wydatków rzeczywistych w ramach projektu

pytanie	odpowiedź
1. Czy kwota ryczałtowa przyjęta w celu rozliczenia wydatków określonej grupy wydatków, np. wynagrodzeń, może stanowić podstawę dla wyliczenia innej metody uproszczonej, np. % kosztów pośrednich w ramach stawki ryczałtowej?	Kwota ryczałtowa (koszty bezpośrednie) może stanowić podstawę obliczania kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej (naliczonej od kosztów bezpośrednich), o ile kwota ryczałtowa nie uwzględnia kosztów pośrednich – zakaz podwójnego finansowania wydatków. W przypadku wynagrodzeń warto rozważyć zastosowanie stawki jednostkowej lub stawki ryczałtowej. Więcej informacji znajduje się w podrozdziale 2.5 Wytycznych KE dotyczących SCO.
2. Czy możliwe jest zastosowanie stawki ryczałtowej na koszty pośrednie w przypadku, gdy całość wydatków bezpośrednich rozliczana jest SCO (np. stawką jednostkową lub kwotą ryczałtową)?	Wydatki rozliczane za pomocą różnych SCO można łączyć na poziomie projektu wyłącznie w przypadku, gdy każda z uproszczonych metod dotyczy innych kosztów. Zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich w odniesieniu do kosztów bezpośrednich rozliczanych za pomocą SCO (stawek jednostkowych lub kwoty ryczałtowej) będzie więc możliwe, o ile kwota stawki jednostkowej/kwoty ryczałtowej nie uwzględnia kosztów pośrednich. Podwójne finansowanie wydatków stanowi nieprawidłowość. Więcej informacji znajduje się podrozdziale 2.5 Wytycznych KE dotyczących SCO.
3. Czy wskazane/możliwe jest łączenie różnych metod uproszczonych w ramach jednego projektu? <u>Przykład 1:</u> – stawki jednostkowe do wynagrodzeń, – stawka ryczałtowa do 15% bezpośrednich kosztów personelu dla kosztów pośrednich (art. 54 lit. b)), – stawka ryczałtowa do 40% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu do pokrycia pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji (art. 56, ust. 1), <u>Przykład 2:</u> – bezpośrednio koszty personelu w ramach danej operacji według stawki ryczałtowej do 20%	Możliwe jest łączenie różnych SCO w ramach jednego projektu, o ile każda SCO dotyczy odrębnej kategorii kosztów – zakaz podwójnego finansowania wydatków. <u>Przykład 1:</u> O ile stawka jednostkowa na wynagrodzenia nie uwzględnia kosztów pośrednich, możliwe jest naliczenie kosztów pośrednich od stawki jednostkowej - za pomocą stawki ryczałtowej do 15% (art. 54 lit. b rozporządzenia ogólnego). Wykorzystanie stawki ryczałtowej do 40% (art. 56 rozporządzenia ogólnego) nie będzie wtedy możliwe, ponieważ stawka 40% obejmuje również koszty pośrednie. Doszłoby do podwójnego finansowania kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej do 15% i stawki ryczałtowej do 40%. Ponadto, zgodnie z art. 56 ust. 3 rozporządzenia ogólnego: „Stawka ryczałtowa, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie ma zastosowania do kosztów personelu obliczonych na podstawie stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 55 ust. 1”. <u>Przykład 2:</u> zob. podrozdział 2.5 Wytycznych KE dotyczących SCO i pamiętaj o zakazie podwójnego finansowania tych

kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednio koszty personelu (...) (art. 55, ust.1), – stawka ryczałtowa do 15% bezpośrednich kosztów personelu dla kosztów pośrednich (art. 54, lit. b)).	samych kosztów (należy wyraźnie wyodrębnić kategorie kosztów objętych stawkami ryczałtowymi). Wydatki rozliczane za pomocą różnych SCO można łączyć w projekcie, gdy każda uproszczona metoda dotyczy innych kosztów, a wydatki rozliczane za pomocą różnych SCO można łączyć w projekcie z wydatkami faktycznie poniesionymi, gdy wydatki dotyczą innych kosztów. Warunki te oznaczają, że przykład kosztu zaangażowania personelu zarządzającego projektem B+R wymaga rozliczenia w ramach kosztów pośrednich tego projektu (zgodnie z definicją „kosztów pośrednich”), również w przypadku, gdy personel ten wspomaga prace personelu B+R. Udział personelu zarządzającego w pracach B+R nie uzasadnia częściowego (proporcjonalnego) rozliczenia kosztu zaangażowania tych osób w ramach kosztów bezpośrednich, jeśli koszty pośrednie projektu, w tym koszty zarządzania, rozliczane są ryczałtowo. Zgodnie z wytycznymi kwalifikowalności, wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione, dlatego nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych na potwierdzenie poniesienia wydatków rozliczanych za pomocą SCO. W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej w odniesieniu do kosztów pośrednich projektu, w ten sposób rozliczane koszty pośrednie nie podlegają weryfikacji i kontroli. Zakaz podwójnego finansowania wydatków w odniesieniu do ryczałtowych kosztów pośrednich oznacza konieczność potwierdzenia, że koszty pośrednie nie zostały rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich projektu (rozliczanych na podstawie dokumentów księgowych). Instytucja dokonująca oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu ma obowiązek zweryfikować, czy w ramach zadań planowanych do rozliczenia w kosztach bezpośrednich projektu nie zostały wykazane koszty, które stanowią de facto koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu instytucja weryfikująca wnioszek o płatność potwierdza, że w zestawieniu poniesionych kosztów bezpośrednich nie zostały wykazane koszty pośrednie projektu. Więcej informacji znajduje się w podrozdziale 2.5 oraz 6.3.1 Wytycznych KE dotyczących SCO.
4. Czy katalog kosztów pośrednich może być kształtowany przez każdą IZ w sposób dowolny, przy założeniu, że katalog kosztów pośrednich i koszty bezpośrednich są zbiorami rozłącznymi? Czy w ramach kosztów pośrednich istnieje	O tym, czy konkretne koszty dotyczące np. dokumentacji technicznej, nadzoru czy promocji projektu należy zaliczyć do kosztów pośrednich albo bezpośrednich projektu, IZ powinna zdecydować w oparciu o definicję kosztów pośrednich zawartych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Tym bardziej, że katalog kosztów pośrednich zawarty w <i>Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków</i> nie

możliwość rozliczania kosztów, które dotychczas były traktowane jako bezpośrednie koszty projektu, takich jak: dokumentacja techniczna, nadzory, promocja?	uwzględnia ww. kosztów jako typowych kosztów administracyjnych. Uzasadnienie włączenia ww. kosztów do kosztów bezpośrednich projektu powinno również wynikać z typu projektów.
5. Czy jest możliwe/czy są dodatkowe warunki, aby zorganizować nabór dla przedsiębiorców (EFRR/FST) w którym: przynajmniej jedno z zadań w projekcie mogłoby być rozliczone kwotą ryczałtową (np. usługi doradcze/proinnowacyjne, szkolenia), a pozostałe zadania w projekcie stanowiłyby wydatki faktycznie poniesione (np. zakup aktywów). Pomoc w tym naborze będzie udzielana zarówno na podstawie Gber (art. 14), jak i w formie pomocy de minimis. Wydatki wskazane na kwocie ryczałtowej i wydatki faktycznie poniesione będą dotyczyć odrębnych kategorii kosztów.	Uprozczone metody rozliczania wydatków można łączyć w ramach projektu z wydatkami, które zostały faktycznie poniesione, o ile wydatki rozliczane za pomocą uproszczonych metod i wydatki faktycznie poniesione dotyczą odrębnych kategorii kosztów (zakazane jest podwójne finansowanie wydatków). Jednak w przypadku projektu o wartości do 200 000 EUR uproszczone metody powinny objąć cały projekt (wszystkie wydatki) ze względu na obowiązek stosowania SCO wynikający z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego. Z obowiązku tego zwolnione są projekty, w ramach których udzielana jest pomoc publiczna (zob. art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego). Więcej informacji znajduje się w podrozdziale 1.4, 2.5 oraz 5.2 Wytycznych KE dotyczących SCO.
6. Czy istnieje możliwość zastosowania dla wnioskodawców w ramach tego samego naboru alternatywy dotyczącej możliwości wyboru adekwatnej dla Wnioskodawcy formy kosztów uproszczonych w ramach modułu B+R poprzez zastosowanie 2 kategorii wydatków: a) bezpośrednich kosztów personelu i pozostałych kosztów operacji (wyłącznie modułu B+R), gdy bezpośrednie wydatki personelu rozliczane będą stawką jednostkową godzinową, o której mowa w art. 55 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, a pozostałe koszty komponentu B+R stawką ryczałtową do 40 % bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu, o której	Instytucja organizująca konkurs powinna dopuścić jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów w ramach jednego regulaminu wyboru projektów. Pozostawienie wnioskodawcom wyboru w zakresie wdrożenia stawki ryczałtowej do 20% z art. 55 ust. 1 rozporządzenia ogólnego (CPR) albo stawki ryczałtowej do 40% z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia rodzi pytanie o równe traktowanie wnioskodawców, ponieważ fakultatywność i alternatywność wyboru SCO różnicuje sytuację prawną i faktyczną wnioskodawców. Przyłączeniu SCO, w tym stawki ryczałtowej z art. 56 ust. 1 CPR ze stawką jednostkową z art. 55 ust. 2 CPR, należy zwrócić uwagę na zakaz podwójnego finansowania tych samych wydatków. Wdrożenie obydwu tych metod w jednym projekcie wymagać będzie potwierdzenia, iż zakres zadań osób wchodzących w skład personelu, którego koszty zaangażowania rozliczane będą w kosztach bezpośrednich projektu (za pomocą stawki jednostkowej, o której mowa w art. 55 ust. 2 lit. a albo lit. b CPR), dotyczy wyłącznie zadań merytorycznych projektu (a więc nie są to osoby zajmujące się obsługą administracyjną projektu (koszty pośrednie) w żadnym zakresie). Stawką ryczałtową

mowa w art. 56 rozporządzenia albo b) kategorii wydatków składających się z: bezpośrednich kosztów personelu, pozostałych kategorii dotyczących kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednie koszty personelu (zgodne z art. 25 ust. 3 lit b-e GBER) i kosztów pośrednich, gdy bezpośrednie koszty personelu rozliczane będą według stawki ryczałtowej do 20 % kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednie koszty personelu w ramach tej operacji (wyłącznie modułu B+R), a dodatkowo koszty pośrednie rozliczane będą do 15% kwalifikowalnych bezpośrednich kosztów personelu (wyliczonych stawką, o której mowa w zdaniu poprzednim). Rozważamy wariant regulaminu konkursu dopuszczający możliwość wyboru jednej z 2 opcji rozliczania budżetu, tak aby Wnioskodawca wybrał najbardziej dla siebie optymalną opcję.	do 40% obejmuje się bowiem wszystkie koszty bezpośrednie (inne niż personelu merytorycznego) i koszty pośrednie (w tym personel administracyjny).
7. Czy istnieje konieczność rozdzielania naborów dla projektów rozliczanych za pomocą SCO i na podstawie rzeczywistych kosztów?	Z przepisów rozporządzenia ogólnego i ustawy wdrożeniowej, wytycznych KE dot. SCO ani z wytycznych kwalifikowalności wydatków i wytycznych wyboru projektów nie wynika obowiązek rozdzielania naborów dla projektów rozliczanych w sposób uproszczony (SCO) i na podstawie rzeczywistych kosztów. Tym niemniej połączenie SCO i kosztów rzeczywistych dla tej samej kategorii kosztów w ramach jednego regulaminu wyboru projektów (gdy wnioskodawca ma możliwość wyboru rozliczania wydatków albo za pomocą uproszczonej metody, albo na podstawie dokumentów księgowych), skutkujące rozliczaniem we wnioskach beneficjentów o płatność tych samych wydatków w różnych kwotach (albo w kwocie ustalonej na podstawie uproszczonej metody, albo w różnych kwotach wynikających z faktur) może prowadzić do uprzywilejowania jednych wnioskodawców względem drugih. A zasada równego traktowania musi być spełniona. W ślad za odpowiedzią KE: "if different amounts/rates are applied to the same types of beneficiaries or operations, it must be based on objective

	elements". Zachowanie owej obiektywności w ustalaniu warunków wsparcia w regulaminie wyboru projektów, następnie w trakcie oceny wniosków o dofinansowanie projektów i następnie w trakcie rozliczania kosztów na podstawie wniosków o płatność może być dla właściwej instytucji dość trudne.
8. Beneficjent projektu FEP realizuje równocześnie kilka przedsięwzięć dofinansowanych m.in. z programów Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, Horyzont Europa, Interreg Europa, w których rozlicza jako koszty pośrednie wynagrodzenia personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu, koszty zarządu, koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, księgowa, finansowa, administracyjna, prawna, w tym dotycząca zamówień), opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych, a także podatek od nieruchomości i licencje oprogramowania (m.in. księgowe, Microsoft Office) – a więc koszty będące bezpośrednimi w przedsięwzięciu realizowanym w ramach FEP. Zwracam się z uprzejmą prośbą o rozstrzygnięcie w zakresie dopuszczalności zaproponowanego przez beneficjenta podejścia w świetle regulacji Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (podrozdział 2.3 pkt 2f), zgodnie z którą niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków polegające m.in. na rozliczeniu tego samego wydatku w kosztach	Definicja kosztów pośrednich projektu („koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu”) określona w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” ma zastosowanie do każdego typu projektów, niezależnie od źródła finansowania projektu (wytyczne określają warunki kwalifikowalności wydatków dla EFS+, EFRR, FS i FST). Wdrożenie gotowych stawek ryczałtowych kosztów pośrednich określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 oraz stawek ryczałtowych pochodzących z innych polityk UE (art. 53 ust. 3 lit. c rozporządzenia ogólnego), np. Horyzont, wymaga zapewnienia zgodności z przepisami rozporządzenia ogólnego, wytycznymi Komisji Europejskiej (KE), a w przypadku zastosowania stawki pochodzącej z innych polityk UE – także z zasadami obowiązującymi w innych politykach UE. Także więc katalogi kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich danego typu projektów powinny zostać określone w metodyce zastosowania stawki ryczałtowej „do 25%”, o której mowa w art. 54 lit. c rozporządzenia ogólnego lub w regulaminie wyboru projektów – w przypadku zastosowania gotowej stawki ryczałtowej „do 7%” albo „do 15%” z art. 54 lit. a-b ww. rozporządzenia albo gotowej stawki ryczałtowej z innej polityki UE – zgodnie z przepisami prawa, wytycznymi KE oraz „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” (zob. w szczególności definicję kosztów pośrednich i katalog kosztów pośrednich projektów EFRR/FS/FST z pkt 2 podrozdziału 3.12 tych wytycznych). Jeśli personel projektu wykonuje czynności administracyjne, tzn. praca ta nie wymaga podejmowania działań merytorycznych zmierzających do osiągnięcia celu projektu, beneficjent może rozliczyć koszty zaangażowania tego personelu wyłącznie w kosztach pośrednich. Dotyczy to również sytuacji, w której „personel administracyjny” wspomaga prace „personelu merytorycznego”. Ze względu na zakaz podwójnego finansowania wydatków w kosztach pośrednich i bezpośrednich projektu, udział „personelu administracyjnego” w pracach merytorycznych projektu nie uzasadnia częściowego (proporcjonalnego) rozliczenia kosztu zaangażowania tych osób w kosztach bezpośrednich, jeśli koszty pośrednie projektu rozliczane

pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.	są ryczałtowo (za pomocą stawki ryczałtowej). Zatem koszt zaangażowania „personelu administracyjnego” określonego w pkt 2 lit. a-d podrozdziału 3.12 ww. Wytycznych, w prace merytoryczne projektu podlega rozliczeniu w kosztach pośrednich projektu. Rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu stanowi przykład podwójnego finansowania wydatków (zob. pkt 2 lit. f podrozdział 2.3 ww. Wytycznych). Zakaz podwójnego finansowania wydatków obowiązuje również w odniesieniu do wydatków rozliczanych za pomocą uproszczonych metod, w tym za pomocą stawki ryczałtowej. Zakaz ten wynika z następujących zasad wskazanych w pkt 6 podrozdziału 3.10 ww. wytycznych, tj.: • SCO można łączyć w projekcie, o ile każda uproszczona metoda dotyczy odrębnej kategorii kosztów; • wydatki rozliczane za pomocą różnych SCO można łączyć w projekcie z wydatkami faktycznie poniesionymi, o ile wydatki rozliczane za pomocą uproszczonych metod i wydatki faktycznie poniesione dotyczą odrębnych kategorii kosztów. W tym samym punkcie wytycznych podkreślono, że podwójne finansowanie wydatków, w szczególności kosztów zaangażowania personelu projektu, jest zakazane. Dlatego należy podkreślić raz jeszcze, że katalogi kosztów bezpośrednich (w tym kosztów personelu merytorycznego) i kosztów pośrednich (w tym kosztów personelu administracyjnego) powinny zostać jednoznacznie określone w metodyce SCO lub regulaminie wyboru projektów w przypadku zastosowania gotowych stawek ryczałtowych. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w kosztach bezpośrednich. Podmiot dokonujący oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu ma obowiązek zweryfikować, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu instytucja zatwierdzająca wniosek o płatność weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane koszty pośrednie (zob. pkt 6 podrozdziału 3.12 ww. Wytycznych). Prawidłowość tej oceny zapewnić powinno właśnie określenie odpowiednich katalogów kosztów w regulaminie wyboru projektów. Nie można też dopuścić do sytuacji, w której ten sam koszt zostanie częściowo uznany za koszt bezpośredni, a częściowo za koszt pośredni projektu. Skoro koszty bezpośrednie to koszty niezbędne do realizacji projektu, które można bezpośrednio przypisać do głównego celu
--	---

	tego projektu, zasadne jest określenie zamkniętego katalogu kosztów bezpośrednich. Natomiast katalog kosztów pośrednich może pozostać otwarty, wzorem rozwiązania przyjętego w ww. wytycznych, ze względu na ryczałtowe rozliczanie tej kategorii kosztów. Niewątpliwie koszt administracyjny ujęty w wytycznych (pkt 2 podrozdział 3.12) jako przykład kosztu pośredniego powinien zostać określony w regulaminie wyboru projektów jako koszt pośredni, a nie koszt bezpośredni. Uznanie tego samego kosztu beneficjenta (realizującego wiele projektów) za koszt bezpośredni i koszt pośredni może natomiast zostać uzasadnione typem projektów. Będzie to przypadek kosztu, który jako koszt bezpośredni w jednym projekcie może zostać przypisany do głównego celu tego projektu, natomiast w innym projekcie stanowić będzie koszt pośredni jako koszt administracyjny. Dlatego też dla projektów EFRR/FS/FST w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” nie określono zamkniętego katalogu kosztów pośrednich, pozostawiając decyzję odnośnie do uznania konkretnych kosztów w danym typie projektów EFRR/FS/FST za koszty pośrednie właściwej instytucji organizującej konkurs. W zaistniałej sytuacji rozliczenie danego kosztu beneficjenta, częściowo w kosztach bezpośrednich jednego projektu (a częściowo w kosztach pośrednich innego projektu), wymaga oceny kwalifikowalności tego kosztu bezpośredniego, w szczególności zgodnie z ogólnymi warunkami kwalifikowalności określonymi w pkt 1 podrozdziału 2.2 ww. Wytycznych, tj. warunkami dotyczącymi: • zachowania zgodności z procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu, • spełnienia warunków określonych w regulaminie wyboru projektów (w tym zachowania zgodności z katalogami kosztów określonymi w regulaminach wyboru projektów), • faktycznego poniesienia tego kosztu przez beneficjenta w związku z realizacją projektu, w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, • dostarczenia towarów/usług/robót budowlanych, • należytego udokumentowania zgodnie z zasadami określonymi przez Instytucję Zarządzającą, oraz • rozliczenia tego kosztu we wniosku beneficjenta o płatność. Należy bowiem pamiętać, że koszty rozliczane w sposób uproszczony (tak jak koszty pośrednie rozliczane za pomocą stawki ryczałtowej), do których zasady
--	---

	faktycznego poniesienia wydatków nie stosuje się, traktowane są jak wydatki faktycznie poniesione, wobec czego beneficjent nie ma obowiązku gromadzenia faktur i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej na potwierdzenie poniesienia kosztu pośredniego w ramach projektu. Rozliczenie kosztów pośrednich następuje według określonej w umowie o dofinansowanie projektu stawki ryczałtowej odnoszonej do kwalifikowalnych kosztów będących podstawą ich rozliczenia (zob. pkt 9-10 podrozdziału 3.10 ww. wytycznych). Koszty pośrednie rozliczane w sposób ryczałtowy nie wymagają udokumentowania faktu ich poniesienia przez beneficjenta.
9. Czy tworząc katalog kosztów pośrednich IZ może zdecydować, czy do takiego katalogu nie zaliczy np. kosztów koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń (lub innego wydatku wskazanego w Podrozdziale 3.12. Koszty pośrednie pkt 2) i jednocześnie uzna je za koszty bezpośrednie?	Tworząc katalog kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich należy kierować się przede wszystkim definicją kosztów pośrednich z Wytycznych. Definicja ta została uwzględniona podczas formułowania katalogu kosztów pośrednich w Wytycznych, który należy uwzględnić w regulaminie wyboru projektów. Jednocześnie, w związku z ryczałtowym rozliczaniem kosztów pośrednich nie jest możliwe proporcjonalne rozliczenie kosztów zaangażowania jednej osoby w kosztach bezpośrednich i kosztach pośrednich (ze względu na ryzyko podwójnego finansowania wydatków).
10. Czy zapis znajdujący się w Podrozdziale 3.12. Wytycznych Koszty pośrednie pkt 6 "Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich" mówi o sytuacji, w której w danym Regulaminie zostanie umieszczony katalog kosztów pośrednich i wtedy wydatek tam wskazany nie może być rozliczony w ramach kosztów bezpośrednich? Czy też ten zapis wskazuje na to, że IZ nie może dopuścić do sytuacji w której pozwoli na finansowanie w ramach kosztów bezpośrednich jakiegokolwiek wydatku z pkt 2 Podrozdziału 3.12. Koszty pośrednie Wytycznych?	Tworząc katalog kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich należy kierować się przede wszystkim definicją kosztów pośrednich z Wytycznych. Pkt 6 podrozdziału 3.12 Wytycznych dotyczy każdego etapu wdrażania projektów, w tym tworzenia regulaminu wyboru projektów (formułowania katalogu kosztów), oceny projektów, podpisywania umów, rozliczania projektów (wnioski o płatność), kontroli i audytu projektu.
11. Czy w przypadku wskazania w naborze możliwości	Beneficjent może rozliczyć koszty pośrednie w projekcie z wykorzystaniem uproszczonej metody dopuszczanej

kwalifikowania kosztów pośrednich Wnioskodawca jest zobowiązany w projekcie wnioskować o dofinansowanie na koszty pośrednie? Czy też można pozostawić mu wybór (tak jak w przypadku kosztów bezpośrednich – wskazywany jest katalog kosztów bezpośrednich, ale Wnioskodawca nie musi wnioskować o wsparcie na wszystkie koszty z tego katalogu)?	regulaminem wyboru projektu. Wnioskodawca nie musi w kosztach kwalifikowalnych projektu przewidywać do rozliczenia kosztów pośrednich. Wtedy koszty pośrednie projektu będą uznane za niekwalifikowalne.
12. Czy jest możliwość zastosowania innej metody rozliczania wydatków – w tym przypadku kwoty ryczałtowej – dla kolejnych naborów w sytuacji, kiedy pierwszy nabór przewidywał rozliczenie na podstawie kosztów rzeczywistych?	Zasada równego traktowania musi być zachowana w ramach (jednego) konkursu. Możliwe jest zastosowanie uproszczonej metody rozliczania wydatków w kolejnym/kolejnych naborach w sytuacji, gdy pierwszy nabór przewidywał rozliczenie takiej samej kategorii wydatków na podstawie kosztów rzeczywistych. Należy przy tym pamiętać o zakazie podwójnego finansowania tych samych wydatków. Opracowywana przez Instytucję Zarządzającą metodyka ustalająca kwotę ryczałtową, która podlegać będzie opinii IK UP i ocenie ex-ante IA, może bazować na danych historycznych (w tym z poprzednich naborów), o ile wydatki (koszty rzeczywiste) zostały zatwierdzone.

13. SCO w systemie teleinformatycznym CST21

pytanie	odpowiedź
1. Zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji w zakresie trwających prac związanych z krajowym systemem CST – SL: czy przygotowywane są funkcjonalności, umożliwiające rozliczanie z KE za pomocą kosztów uproszczonych?	Wymagany zakres danych we wniosku beneficjenta o płatność i wniosku o płatność do KE (w tym dotyczący SCO) w oparciu o zał. XVII rozporządzenie ogólnego zostanie uwzględniony w CST21.
2. W przypadku gdy w projekcie występują wydatki niekwalifikowalne, czy w polu „Wartość ogółem” należy przepisać koszty pośrednie wyliczone od kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (tj. z pola „Wydatki kwalifikowalne”), bo tak wyliczane są koszty pośrednie, czy też „sztucznie” wyliczyć i wykazać koszty pośrednie od wartości bezpośrednich kosztów ogółem projektu?	W przypadku gdy w projekcie występują wydatki niekwalifikowalne (w kosztach bezpośrednich), w polu „Wartość ogółem” należy wpisać kwotę kosztów pośrednich wyliczoną za pomocą stawki ryczałtowej (wyłącznie) od kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (tj. z pola „Wydatki kwalifikowalne”).
3. Czy w przypadku wystąpienia w projekcie wkładu niepieniężnego w formie gruntu, nieruchomości na łączny limit (10% z rozporządzenia) składają się bezpośrednio koszty/bezpośredni wkład niepieniężny i odpowiadające tym kategoriom kosztów koszty pośrednie – analogicznie jak w przypadku cross-financing? Czy wówczas należy w ramach zadania „Koszty pośrednie” wydzielić koszty pośrednie związane z ww. kategoriami i oznaczyć je odpowiednimi limitami, tj. „zakup nieruchomości” lub „wkład niepieniężny”?	W przypadku wystąpienia w projekcie wkładu niepieniężnego w formie gruntu, nieruchomości na łączny limit (10% z rozporządzenia) składają się bezpośrednio koszty/bezpośredni wkład niepieniężny i odpowiadające tym kategoriom kosztów koszty pośrednie – analogicznie jak w przypadku cross-financing. Wówczas należy w ramach zadania „Koszty pośrednie” wydzielić koszty pośrednie związane z ww. kategoriami i oznaczyć je odpowiednimi limitami, tj. „zakup nieruchomości” lub „wkład niepieniężny”.
4. W jaki sposób wypełnić punkt 1.2.2 pole Możliwość odzyskania VAT ? W treści instrukcji widnieje zapis: <i>Zaznacz, czy jako wnioskodawca masz możliwość odzyskania podatku VAT</i> . Nasuwa się pytanie, czy wskazana możliwość dotyczy działalności Wnioskodawcy w ramach <u>projektu</u> czy też całej działalności Wnioskodawcy. Chcielibyśmy postępować zgodnie z intencją autora aplikacji WOD 2021.	1.2.2 pole <i>Możliwość odzyskania VAT</i> należy zaznaczyć, jeśli wnioskodawca ma możliwość odzyskania podatku VAT w projekcie - zgodnie z przepisami prawa krajowego dot. VAT.

5. Czy w przypadku projektu częściowo objętego pomocą publiczną koszty pośrednie w odniesieniu do całego zakresu projektu (objętego i nieobjętego pomocą publiczną) powinny podlegać regułom pomocy, czy da się to technicznie rozpisać w systemie CST w odniesieniu do wydatków objętych pomocą publiczną i nieobjętych pomocą publiczną?	Odpowiednie kwoty kosztów pośrednich należy monitorować w CST jako „de minimis” albo „pomoc publiczna”, w zależności od tego, czy koszty pośrednie rozliczane są w limicie <i>de minimis</i> czy jako pomoc publiczna.
---	---

14. SCO w projektach objętych pomocą publiczną i pomocą *de minimis*

pytanie	odpowiedź
1. Czy na podstawie § 7 pkt 3 Rozporządzenia z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 możliwe jest przyjęcie i uznanie za kwalifikowalne kosztów pośrednich? Wówczas koszty pośrednie finansowane byłyby ze środków tej pomocy publicznej (nie z <i>de minimis</i>).	Koszty pośrednie projektu, w ramach którego udzielana jest pomoc publiczna zgodnie z rozporządzeniem GBER, mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile przepisy tego rozporządzenia przewidują „koszty pośrednie” w katalogu kosztów kwalifikowalnych.
2. Rozpatrujemy również sytuację, w której beneficjentem projektu, dotyczącego zakupu taboru autobusowego, będzie operator transportu. Pomoc zostanie udzielona na podstawie rozporządzenia 1370/2007. Czy słuszne będzie założenie, że w ramach takiego projektu, operator nie będzie mógł skorzystać z kosztów pośrednich, ze względu na przepisy rozporządzenia 1370/2007 (zasadniczo te same koszty, co koszty pośrednie wykazywane są w kalkulacji rekompensaty i podlegają finansowaniu w ramach przekazanego mu wynagrodzenia, zatem sfinansowanie kosztów pośrednich byłoby w tym wypadku podwójnym finansowaniem)? Czy sugerują Państwo inne podejście?	Rozliczanie kosztów pośrednich projektu dotyczącego zakupu taboru autobusowego, w którym pomoc jest udzielona na podstawie rozporządzenia 1370/2007 (beneficjentem jest operator transportu), za pomocą stawki ryczałtowej określonej w art. 54 rozporządzenia ogólnego, nie jest możliwe, ze względu na brak podstawy prawnej dla zastosowania uproszczonych metod w projektach objętych pomocą publiczną na podstawie rozporządzenia 1370/2007. Ponadto w rekompensacie/wynagrodzenie wliczone są poniesione koszty i wynagrodzenie, w tym koszty pośrednie rozumiane jako koszty administracyjne związane z obsługą projektu (zob. definicja kosztów pośrednich zawarta w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”), więc jak słusznie Państwo zauważyliście, rozliczenie kosztów pośrednich tego typu projektów za pomocą stawki ryczałtowej określonej w rozporządzeniu ogólnym (art. 54) stanowiłoby podwójne finansowanie tych samych kosztów.
3. W przypadku gdy Beneficjentem projektu będzie jednostka samorządu terytorialnego, natomiast projekt będzie realizowany przez jednostkę organizacyjną beneficjenta, która będzie beneficjentem pomocy publicznej i bezpośrednim odbiorcą korzyści. Czy koszty pośrednie, spełniające definicję wskazaną w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, ponoszone przez beneficjenta funduszeowego (jst) a nie przez jednostkę organizacyjną, można w takiej sytuacji sfinansować poza reżimem pomocy państwa? Przykład: Gmina wnioskuje o montaż paneli fotowoltaicznych w systemie ongrid na	Gmina jako osoba prawna uprawniona do podpisania umowy o dofinansowanie projektu zobowiązana jest na podstawie tej umowy do stosowania przepisów prawa (krajowego i unijnego) oraz procedur obowiązujących podczas wydatkowania dofinansowania. Szkoła stanowiąca jednostkę organizacyjną gminy nie posiada osobowości prawnej, nie może więc we własnym imieniu nabywać praw ani zaciągać zobowiązań. Szkoła pozostaje więc realizatorem projektu gminy. W rozumieniu przepisów o pomocy publicznej, gmina i szkoła stanowią jeden organizm gospodarczy, mimo że szkoła jako jednostka budżetowa gminy posiada własny NIP. Gmina jest zatem beneficjentem

budynku swojej jednostki organizacyjnej – szkoły. Wsparcie w postaci instalacji OZE zostanie objęte pomocą publiczną, której faktycznym beneficjentem będzie jednostka organizacyjna. Jednocześnie wnioskodawca (gmina) poniesie koszty pośrednie o charakterze administracyjnym, które nie będą stanowiły korzyści dla szkoły. Wątpliwości budzi sposób realizacji inwestycji, czy jest możliwy do przeprowadzenia w świetle definicji beneficjenta zawartej w art. 2 pkt 9 rozporządzenia 2021/1060. Wydaje się, że formuła jest prawidłowa. Szkoła czy inny zakład budżetowy nie mają możliwości samodzielnego ubiegania się o środki, a to jednocześnie tę właśnie jednostkę organizacyjną należałoby uznać za beneficjenta pomocy. Stąd prośba o zajęcie stanowiska w sprawie: * możliwości realizacji inwestycji w ww. formule * możliwości objęcia inwestycji pomocą publiczną (z pominięciem pomocy <i>de minimis</i>) * jeśli powyższe jest możliwe – odpowiedzi na przytoczone pytanie dot. kosztów pośrednich.	odpowiedzialnym za realizację projektu, natomiast szkoła – beneficjentem pomocy publicznej. Zgodnie z zasadami funduszowymi, pomoc przyznawana przez właściwą instytucję na podstawie wniosku podmiotu ubiegającego się o wsparcie, jest udzielana na rzecz szkoły. Nie dochodzi więc do transferu pomocy na drugi poziom. Koszty pośrednie projektu, aby mogły zostać uznane za kwalifikowalne, muszą spełniać także regulacje pomocy publicznej albo pomocy <i>de minimis</i> (ponieważ nie wszystkie przeznaczenia pomocy GBER dopuszczają finansowanie kosztów pośrednich). Jeżeli gmina nie miałaby – z różnych przyczyn – możliwości/woli skorzystania z pomocy <i>de minimis</i>, to, aby pomoc wynikająca z rozliczenia kosztów pośrednich została przypisana szkole a nie gminie, musi zostać wykazane, że korzyść wynikająca z przyznania tej pomocy pozostaje na poziomie szkoły.
4. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, wydaje się zasadne, żeby koszty pośrednie mogły być współfinansowane w formie pomocy <i>de minimis</i>. Może się to wiązać się z ograniczonym limitem pomocy, wynikającym czy to z faktu nieposiadania przez danego wnioskodawcę stosownego limitu, czy to z faktu, iż wartość kosztów bezpośrednich w projekcie będzie tak wysoka, że wartość wyliczonych na jej podstawie kosztów pośrednich przekroczy dopuszczalny poziom pomocy <i>de minimis</i>. Czy w takim przypadku istnieje ryzyko nierównego traktowania wnioskodawców, jeśli w ramach jednego naboru, w którym będą aplikować o dofinansowanie zarówno projekty objęte zasadami pomocy publicznej i nieobjęte zasadami pomocy publicznej, a w związku z tym niektórzy wnioskodawcy, wskutek wyczerpania/braku limitu pomocy, nie będą mogli skorzystać z	W sytuacji gdy beneficjentowi przysługuje określona kwota, wynikająca z wyliczenia kosztów pośrednich w projekcie, środki w tym zakresie powinny zostać wypłacone do wysokości limitu pomocy, posiadanego przez beneficjenta. Obowiązek wynikający z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, dotyczący stosowania SCO w projektach do 200 000 EUR, musi być zachowany, jednocześnie limit <i>de minimis</i> nie może zostać przekroczony. Obowiązek z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego można uznać za spełniony, jeśli stawka ryczałtowa z art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego znajdzie zastosowanie i zostanie wdrożona w projekcie.

uproszczonych metod rozliczania kosztów pośrednich?	
5. W związku z brzmieniem art. 53 ust.2 CPR, czy w przypadku projektów o wartości całkowitej poniżej 200 000 euro, istnieje możliwość rezygnacji przez beneficjenta z wnioskowania o koszty pośrednie w ogóle. Czy IZ ma obowiązek dopuszczenia zastosowania przez wnioskodawcę innej metody uproszczonej, czy też jest to podstawa do odrzucenia takiego projektu.	W sytuacji, w której właściwa instytucja w regulaminie wyboru projektów określiła, że koszty te jako kwalifikowalne rozliczane są obowiązkowo za pomocą stawki ryczałtowej, wnioskodawca nie ma możliwości rezygnacji z tego sposobu rozliczania kosztów pośrednich. Natomiast sytuacja, w której część wnioskodawców będzie wykazywać w projektach koszty pośrednie, a część nie, może prowadzić do konkluzji, że skoro w danym typie projektów istnieje możliwość realizacji projektów bez udziału kosztów pośrednich, to być może nie powinny być zostać uznane przez właściwą instytucję za kwalifikowalne. Niezastosowanie się do wymogów art. 53 ust. 2 oznacza nieprawidłowość w rozumieniu CPR.
6. Czy istnieje możliwość przeprowadzenia naboru obejmującego zarówno projekty objęte pomocą publiczną, jak i nieobjęte i nie będzie to stanowiło nierównego traktowania wnioskodawców?	Jeżeli różne warunki wsparcia wynikają z przepisów prawa, nie stanowi to nierównego traktowania.
7. W przypadku powierzenia przez beneficjenta (Gminę) realizacji projektu, w sensie ponoszenia wszystkich kosztów związanych z realizacją tego projektu, wyspecjalizowanej w tym zakresie jednostce organizacyjnej (podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków), czy uzasadnione jest wypłacanie kosztów pośrednich beneficjentowi projektu? Dotyczy to sytuacji, gdy jednostka nie jest wybierana w trybie konkurencyjnym jako inwestor zastępczy, jednakże realizacja zadania ma charakter zadania zleconego.	Niezależenie od kształtu projektu (projekt partnerski, grantowy, realizowany przez inną jednostkę niż beneficjent projektu), koszty pośrednie przysługują beneficjentowi – w omawianym przypadku gminie. Beneficjent ponosi koszty pośrednie z racji bycia beneficjentem ponoszącym odpowiedzialność za realizację projektu. Należy przede wszystkim rozważyć, jaką rolę w projekcie pełni ta jednostka organizacyjna, z uwzględnieniem przepisów ustawy wdrożeniowej oraz wytycznych kwalifikowalności, a w kontekście kwalifikowalności kosztów pośrednich także definicji kosztów pośrednich i ich katalogu wynikających z Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. W omawianej sytuacji, koszty pośrednie będą się pojawiały zarówno na poziomie gminy, jak i jednostki realizującej projekt. Wobec powyższego wypłacone środki w ramach 7% stawki ryczałtowej przypadającej na projekt można podzielić pomiędzy beneficjenta (gminę) a jednostkę realizującą projekt, w zależności od proporcji, w jakiej podmioty te będą ponosić koszty bezpośrednie. Koszty pośrednie będą występować na obu poziomach, mimo że większość zadań jest

	realizowanych przez jednostkę organizacyjną. Jednakże w kontekście założeń ustanowienia przez KE uproszczonych metod rozliczania wydatków, nie jest istotne w jakich proporcjach beneficjent i jednostka ponosili koszty pośrednie. Należy wziąć pod rozwagę, że koszty pośrednie przysługują projektom, a metody uproszczone zostały ustanowione ze świadomością, że nie będą pokrywały całkowitych poniesionych kosztów pośrednich (zarówno z uwzględnieniem straty, jak i nadwyżki).
8. Czy propozycja monitorowania pomocy publicznej i <i>de minimis</i> w przypadku ryczałtowych kosztów pośrednich, zgodnie z którą: „Koszty pośrednie będą objęte pomocą <i>de minimis</i> w całości, jeśli wydatki bezpośrednio projektu będą w ponad połowie objęte pomocą <i>de minimis</i>/pomocą publiczną. W przypadku gdy większość wydatków bezpośrednich, nie będzie objęta reżimem pomocowym – wydatki pośrednie również nie będą objęte pomocą <i>de minimis</i>”, jest zgodna z przepisami rozporządzenia ogólnego?	Propozycja ta nie wydaje się być dobrą praktyką. Dane zawarte w systemie teleinformatycznym powinny odzwierciedlać rzeczywiste informacje o operacji, w tym odnośnie do wsparcia publicznego stanowiącego pomoc publiczną (pole 20), albo pomoc <i>de minimis</i> (pole 21). Obowiązek rejestracji danych o operacji dotyczy także uproszczonych metod rozliczania wydatków, w tym ryczałtowego sposobu rozliczania kosztów pośrednich (np. za pomocą stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego, do 7%). Zatem jeśli koszty bezpośrednie, od których ryczałtowo naliczane są koszty pośrednie, stanowią pomoc publiczną, koszty pośrednie również będą podlegały monitorowaniu jako pomoc publiczna albo pomoc <i>de minimis</i>, w zależności od możliwości poniesienia i rozliczenia kosztów pośrednich zgodnie z regulacjami w zakresie pomocy publicznej. Natomiast gdy koszty bezpośrednie nie będą objęte reżimem pomocowym, ryczałtowe koszty pośrednie naliczone od kwoty tychże kosztów bezpośrednich, nie podlegają monitorowaniu jako pomoc publiczna lub pomoc <i>de minimis</i>. Wynika to z ryczałtowego sposobu rozliczania kosztów pośrednich. Funkcjonalność systemu teleinformatycznego CST2021 umożliwia monitoring danych o wsparciu publicznym stanowiącym pomoc publiczną albo pomoc <i>de minimis</i>. Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca w aplikacji WOD2021 powinna zapewnić rejestrację danych o operacjach, w sposób wymagany przepisami rozporządzenia ogólnego.

9. Czy właściwym jest przyjęcie założenia, że w przypadku, gdy finansowanie kosztów pośrednich przyjmie formę pomocy <i>de minimis</i>, kwestia dostępności limitu tej pomocy dla poszczególnych beneficjentów pozostaje bez wpływu na zasadę równego traktowania? Czy bez wpływu na zasadę równego traktowania będzie również sytuacja, w której w ramach jednego naboru dot. zakupu taboru, będzie aplikował zarówno organizator (jednostka budżetowa), jak i operator, przy czym z kosztów pośrednich może skorzystać jedynie organizator, ponieważ dofinansowanie dla organizatora nie będzie stanowiło pomocy publicznej? Natomiast operator nie będzie mógł skorzystać z kosztów pośrednich, ze względu na przepisy rozporządzenia 1370/2007 (zasadniczo te same koszty, co koszty pośrednie wykazywane są w kalkulacji rekompensaty i podlegają finansowaniu w ramach przekazanego mu wynagrodzenia, zatem sfinansowanie kosztów pośrednich byłoby w tym wypadku podwójnym finansowaniem). Zaznacza się tu, że tego typu inwestycje przekraczają wielkość 200 tys. euro.	Dofinansowanie, w tym środki na pokrycie kosztów pośrednich, przysługuje beneficjentowi zgodnie z umową o dofinansowanie projektu – do wysokości dostępnego limitu pomocy <i>de minimis</i>. Zasadę równego traktowania wnioskodawców należy uznać za spełnioną, jeśli w regulaminie wyboru projektów przyjęto określoną stawkę ryczałtową kosztów pośrednich (np. 7%) dla wszystkich wnioskodawców. Ewentualne zróżnicowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich może wynikać z różnych typów projektów, wielkości projektów, różnorodności i wielości zadań, etc. Należy pamiętać, że zasada równego traktowania wnioskodawców oraz regulacje w zakresie pomocy publicznej są nadrzędne w stosunku do wytycznych dotyczących uproszczonych metod rozliczania wydatków. Zatem jeśli zróżnicowane traktowanie wnioskodawców wynika z przepisów prawa (np. pomoc publiczna), zasada równego traktowania nie jest złamana.
10. Czy właściwym jest podejście, że nie stanowi naruszenia zasady równego traktowania organizacja naboru, w którym będą aplikować o dofinansowanie zarówno projekty objęte zasadami pomocy publicznej, jak i nieobjęte tymi zasadami, czy będzie to stanowiło nierówne traktowanie wnioskodawców, mając na uwadze, że w przypadku finansowania projektów w oparciu o przepisy pomocowe, wnioskodawca może nie mieć możliwości skorzystania z pełnej stawki ryczałtowej na koszty pośrednie?	Możliwe jest zastosowanie SCO w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i>. Jeśli w jednym naborze zostaną dofinansowane projekty z pomocą publiczną, i bez tej pomocy, wyczerpanie przez wnioskodawcę limitu pomocy <i>de minimis</i> nie oznacza nierównego traktowania. Istotne jest, aby zasady przyznawania dofinansowania były znane wnioskodawcom od początku trwania naboru (<i>ex-ante</i>), czyli zostały ustanowione w regulaminie wyboru projektów. Dofinansowanie kosztów pośrednich przysługuje beneficjentowi do wyczerpania limitu pomocy <i>de minimis</i>. Regulacje pomocy publicznej są nadrzędne w stosunku do Wytycznych KE dotyczących SCO.

11. Beneficjentem projektu, dotyczącego zakupu taboru autobusowego, będzie organizator transportu (jednostka samorządu terytorialnego), a zakupiony tabor zostanie udostępniony operatorowi. Udostępnienie to będzie wskazane jako przysporzenie w rozliczanej przez operatora rekompensacie zgodnej z Rozporządzeniem (WE) nr 1370/2007, (zatem stanowiącej pomoc publiczną), przy czym przysporzenie to nie będzie powodować wzrostu rekompensaty ponad wartość wynikającą z umowy o świadczenie usług publicznych. W tej sytuacji nie zmieni się kwota rekompensaty, lecz źródło jej finansowania po stronie organizatora publicznego transportu zbiorowego. Jak wskazano m.in. w Interpretacji IZ FENIKS 2021-2027, dotyczącej występowania pomocy publicznej w projektach transportowych na tzw. drugim poziomie: Dofinansowanie inwestycji taborowej nie stanowi pomocy publicznej (w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) dla organizatora. Organizator jest bowiem podmiotem realizującym kompetencje władzy publicznej w zakresie planowania, definiowania, powierzania i finansowania usług publicznego transportu zbiorowego. Nie wystąpi zatem pomoc publiczna w relacji Instytucja Zarządzająca – beneficjent. Czy przy takiej konstrukcji, koszty pośrednie, spełniające definicję wskazaną w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, które poniesie beneficjent (organizator) można sfinansować poza reżimem pomocy publicznej, gdyż w projekcie pomoc publiczna de facto nie wystąpi?	W opisanym przypadku koszty pośrednie poniesione przez beneficjenta będą mogły zostać sfinansowane poza reżimem pomocy publicznej. Jakkolwiek biorąc pod uwagę różnorodność przyjętych modeli organizacji usług publicznych transportu zbiorowego, właściwa instytucja powinna zweryfikować, czy koszty pośrednie w konkretnym przypadku sfinansowane zostały w poszanowaniu regulacji pomocowych. Jak długo jednak podmiot działa w sferze imperium (wykonuje zadania władzy publicznej) i finansowanie kosztów pośrednich związanych z realizacją tego typu działań nie wpływa na jego pozycję rynkową (działalność w sferze dominium), wystąpienie pomocy publicznej jest mało prawdopodobne.
12. Planowane jest wsparcie przedsiębiorstw ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. W związku z tym, że zakres tych inwestycji jest szeroki i niejednorodny, wymaga to utworzenia szerokiego katalogu kosztów kwalifikowanych oraz umożliwienie udzielania pomocy publicznej na te działania na podstawie różnych przepisów pomocowych, np.: - część wydatków w ramach RPI (art. GBER) – wsparcie w wysokości 40%, - część wydatków w ramach pomocy na badania B+R (art. 25) – wsparcie	Niezależnie od źródła finansowania (funduszu) pomocy publicznej udzielonej zgodnie z rozporządzeniem GBER, możliwe jest sfinansowanie kosztów pośrednich z pomocy <i>de minimis</i>, nawet jeżeli przeznaczenie pomocy dopuszczone rozporządzeniem GBER przewiduje kwalifikowalność kosztów pośrednich. W takim przypadku należy jednak mieć na uwadze w szczególności zasady dotyczące kumulacji pomocy.

dla prac przemysłowych w wysokości 65%, a dla prac rozwojowych 40%, - część wydatków w ramach pomocy de minimis – wsparcie w wysokości 85%. W ramach ww. kosztów będą finansowane m.in. usługi zlecone na zewnątrz, takie koszty jak: koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, koszty doradztwa i równorzędnych usług wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu badawczo-rozwojowego (stanowiące koszty podwykonawstwa). Czy zasadnym jest przyjęcie, aby koszty pośrednie rozliczane stawką ryczałtową w wysokości do 7% wszystkich kosztów bezpośrednich były dofinansowane z pomocy de minimis niezależnie od podstawy prawnej, w oparciu o którą finansowane są koszty bezpośrednie? Jeśli tak, to czy możliwe jest ustalenie wysokości dofinansowania kosztów pośrednich na poziomie 85% niezależnie od poziomu wsparcia kosztów bezpośrednich niezależnie od wysokości dofinansowania kosztów bezpośrednich? Czy w przypadku dofinansowania prac B+R na podstawie art. 25 GBER, który pozwala na finansowanie kosztów bieżących, możliwe jest, aby koszty pośrednie były finansowane jako pomoc de minimis, a nie pomoc publiczna z art. 25?	
13. Wnioskodawca ma możliwość niewnioskowania o dofinansowanie kosztów pośrednich w przypadku, gdy w regulaminie wyboru projektów instytucja określiła, że koszty pośrednie rozliczane będą w sposób uproszczony za pomocą stawki ryczałtowej. Czy w sytuacji, gdy dofinansowanie do kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową przyjmie formę pomocy de minimis, wnioskodawca będzie miał możliwość zawnioskowania o dowolną kwotę tego dofinansowania, nawet poniżej posiadanego limitu pomocy de minimis, w tym także o wartość 0 zł wsparcia (ze względu na wyczerpanie limitu)? Czy wnioskodawca, zakładając, że do bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektów dolicza kwalifikowalne koszty pośrednie w wysokości wskazanej przez IZ stawki ryczałtowej, może wnioskować o dowolną kwotę dofinansowania do maksymalnej wartości naliczonych kosztów pośrednich,	Kwota kosztów pośrednich projektu wynika z określonej przez instytucję organizującą konkurs w regulaminie wyboru projektów stawki ryczałtowej – wdrażanej jednolicie i równo przez wszystkich wnioskodawców. O ile więc wnioskodawca może zrezygnować z dofinansowania w części kosztów pośrednich, to jednak , nie może on ubiegać się o dowolną kwotę dofinansowania na koszty pośrednie. Jednak w sytuacji, w której wsparcie na dany projekt będzie udzielane w reżimie pomocy de minimis, dofinansowanie (w tym środki finansowe na pokrycie kosztów pośrednich projektu) może zostać udzielone beneficjentowi jedynie do przysługującego mu na moment udzielenia wsparcia limitu pomocy de minimis. Jeśli zatem beneficjent ze względu na ograniczenia wynikające z regulacji pomocowych nie wykorzystałby całkowitej kwoty kosztów pośrednich wynikającej z zastosowania stawki ryczałtowej, nie ma przeszkód, aby zawnioskował o „uzupełnienie” tej kwoty w miarę pojawiania się dostępnego

czy też wartość dofinansowania kosztów pośrednich musi być zawsze wykazana jako wartość do maksymalnego pułapu dostępnego limitu de minimis (chyba, że kwota ta przekroczyłaby maksymalny poziom dofinansowania)? Czy, mając na względzie charakter kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową, możliwe jest, aby instytucja ogłaszająca nabór żądała zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektów wyłącznie do wysokości kosztów bezpośrednich?	limitu pomocy de minimis na etapie realizacji projektu. Gdybyście Państwo planowali skorzystać z tego rozwiązania, należy mieć na uwadze m.in. zasady dotyczące kumulacji pomocy. Forma zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu wymaganego w związku z wypłatą zaliczki beneficjentowi – zależy od kwoty tej zaliczki (zob. § 5 rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. z 2022 r. poz. 2055))
14. Czy jeśli Wnioskodawca nie wykorzystał w całości limitu pomocy de minimis (i nie chce go wykorzystać także w naszym naborze), wybierając jako koszty kwalifikowane koszty pośrednie w wysokości zgodnej ze stawką 7%, może obniżyć wartość dofinansowania dla tych kosztów?	Wnioskodawca rozlicza koszty pośrednie (w sposób uproszczony) do wysokości dostępnego limitu de minimis. Wnioskodawca nie musi rozliczać kosztów pośrednich w projekcie. Wnioskodawca nie może ustalić we wniosku innej stawki ryczałtowej niż stawka wynikająca z regulaminu wyboru projektów.
15. Prosimy o zajęcie stanowiska w sprawie odpowiedniego przypisania podstaw prawnych do kosztów pośrednich w projektach B+R, w przypadku gdy koszty bezpośrednio dofinansowane są na różnych podstawach prawnych. Przykładowo: Beneficjentem jest przedsiębiorca (lider) w partnerstwie z instytucją badawczą. Przedsiębiorca w ramach swojej części zadań ponosi koszty dotyczące prowadzenia badań (art. 25 GBER), jak również podniesienia kompetencji swoich pracowników (art. 31 GBER), natomiast partner (instytucja badawcza) otrzymuje dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników naukowych na zasadach ogólnych (CPR). Koszty pośrednie, zgodnie z art. 54 CPR oblicza się stawką do 7%, od pozostałych kosztów projektu (a więc obejmujących zarówno prace badawcze, szkolenia i wynagrodzenia personelu partnera). Czy w opisanym wyżej przypadku koszty pośrednie mogą być w całości finansowane na podstawie art. 25 GBER? Czy też konieczne jest odpowiednie przyporządkowanie podstaw prawnych	W związku z tym, że art. 25 i art. 31 GBER uznaje „koszty pośrednie” za kwalifikowalne, „koszty pośrednie” projektu realizowanego na podstawie art. 25 oraz art. 31 GBER mogą zostać rozliczone w sposób uproszczony za pomocą stawki ryczałtowej. Podstawą prawną rozliczenia „kosztów pośrednich” projektu realizowanego na podstawie art. 25 oraz art. 31 GBER - za pomocą stawki ryczałtowej „do 7% kwalifikowanych kosztów bezpośrednich” - jest art. 7 ust. 1 GBER w zw. z art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego (w zw. z art. 25 ust. 3 lit. e albo art. 31 ust. 3 lit. d GBER). Z tym, że możliwe jest także rozliczenie kosztów pośrednich projektu realizowanego na podstawie art. 25 oraz art. 31 GBER także z pomocy <i>de minimis</i>. Uproszczony sposób rozliczania wydatków (konkretną stawkę ryczałtową kosztów pośrednich) należy określić w regulaminie wyboru projektów. Należy zaznaczyć, że nie można sfinansować pełnej wartości kosztów pośrednich jedynie na podstawie art. 25 GBER, ponieważ za kwalifikowalne koszty bezpośrednio w ramach tego przeznaczenia pomocy uznaje się koszty

zgodnie z podstawami prawnymi kosztów bezpośrednich?	ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu B+R, natomiast za kwalifikowalne w ramach art. 31 GBER uznaje się koszty ponoszone w związku z realizacją projektu szkoleniowego. Różne są zatem podstawy naliczania kosztów pośrednich w przypadku obu przeznaczeń pomocy.
16. Czy w świetle art. 53 ust. 2 w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, niestanowiącą pomocy de minimis, nie ma obowiązku stosowania uproszczonych metod rozliczania nawet w odniesieniu do projektów poniżej 200 tys. euro? Czy powyższe ma zastosowanie także do projektów częściowo objętych pomocą publiczną oraz pomocą publiczną w formie rekompensaty na UOiG?	Jeśli projekt do 200 000 EUR jest objęty pomocą de minimis – istnieje obowiązek zastosowania SCO. Jeśli projekt jest choćby częściowo objęty pomocą publiczną (inną niż de minimis) – nie istnieje obowiązek wdrażania SCO w tym projekcie (czasami wręcz właściwe przepisy z zakresu pomocy publicznej uniemożliwiają ich stosowanie).

15. Monitorowanie cross-financingu w SCO

pytanie	odpowiedź
1. W przypadku projektów, w których koszty bezpośrednie będą w części objęte cross-financingiem, czy wyliczając koszty pośrednie wydzielić koszty pośrednie wyliczone wobec takich kosztów bezpośrednich. Jeśli tak, czy będzie to stanowiło dodatkowe obciążenie dla przysługującego limitu cross-financingu, zwłaszcza w projektach dofinansowanych z EFS+.	Warunek z pkt 7 podrozdziału 3.12 wytycznych kwalifikowalności wydatków w brzmieniu: „W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem” oznacza, że nie podlegają dokumentowaniu i monitoringowi koszty pośrednie rozliczane w sposób uproszczony (także w części dotyczącej cross-financingu). Nie oznacza to natomiast, że kwota kosztów pośrednich wyliczona za pomocą stawki ryczałtowej w oparciu o kwotę kosztów bezpośrednich finansowanych w ramach cross-financingu nie powinna zostać wliczona do limitu cross-financingu. Limit określony w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego dotyczy bowiem zarówno kosztów bezpośrednich, jak i kosztów pośrednich. Kwota kosztów pośrednich wyliczona za pomocą stawki ryczałtowej w oparciu o koszty bezpośrednie finansowane w ramach cross-financingu również powinna zostać wliczona do limitu cross-financingu (zob. przykład na str. 42 Wytycznych KE dotyczących SCO podrozdział 5.3).

16. Godzinowa stawka jednostkowa - art. 55 ust. 2-5 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy na gruncie art. 55 ust. 2 lit a rozporządzenia ogólnego możliwe jest jakiekolwiek „odgórne” (np. przez Ministerstwo w konsultacji z Komisją) ustalenie rocznej efektywnej liczby godzin, innej niż wynikająca z ww. artykułu (przykład EFRR opisany w podrozdziale 3.2.5 Zawiadomienia 2021/C 200/01)? Choćby w roku 2022 w Polsce taka liczba godzin wynosiła 1 800. Takie rozwiązanie powoduje urealnienie stawek godzinowych (nie są zawyżone w stosunku do stosowania 1 720 godzin) oraz zmniejsza się ryzyko przekroczenia liczby godzin w danym roku (art. 55 ust. 3). Chodzi oczywiście o zastosowanie urealnionej dla kraju liczby godzin i możliwość zastosowania art. 55 ust. 2, a nie stosowanie odrębnej procedury metodologii ustalenia stawki jednostkowej. Wydaje się, że swego rodzaju zaradzeniem na powyższą sytuację jest metoda opisana w literze b art. 55 ust. 2, zgodnie z którą możliwe jest podzielenie najbardziej aktualnych udokumentowanych miesięcznych kosztów zatrudnienia brutto przez średni miesięczny czas pracy danej osoby zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi, o których mowa w umowie o pracę lub decyzji o powołaniu (...). Niemniej tu również pojawiają się pytania jak należy rozumieć najbardziej aktualny miesięczny koszt (ostatni miesiąc – może obejmować dodatkowe premie itp., n-ostatnich miesięcy – ile?) oraz średni miesięczny czas pracy danej osoby zgodnie z przepisami (z ilu miesięcy, czy wyliczony indywidualnie dla pracownika, czy wynikający bezpośrednio z przepisów-jakich?). Co więcej istnieje wątpliwość czy IZ ma możliwość narzucenia stosowania metody opisanej w literze a albo b czy też decydując się na stawkę w oparciu art. 55 ust. 2 wnioskodawca powinien mieć do wyboru jedną z dwóch opcji zgodnie z przepisem.	Instytucja organizująca konkurs powinna dopuścić jedną z uproszczonych metod rozliczania kosztów w ramach jednego regulaminu wyboru projektów. Bez zróżnicowania sytuacji faktycznej wnioskodawców (np. liczba personelu, podstawa zaangażowania personelu, rodzaj zadań, charakter projektu, czas poświęcony na realizację zadań, stopień skomplikowania projektu, etc.) – równoległe wdrażanie (w jednym regulaminie konkursu) „gotowej stawki jednostkowej” z art. 55 ust. 2 lit. a rozporządzenia ogólnego i stawki jednostkowej z art. 55 ust. 2 lit. b rozporządzenia może nie mieć uzasadnienia. Równoległe wdrażanie dwóch różnych uproszczonych metod w jednym regulaminie konkursu powoduje też obciążenie dla instytucji oceniającej i rozliczającej projekty, która powinna zapewnić, że zasada równego traktowania wnioskodawców podczas oceny projektów została zachowana. Zgodnie z art. 55 ust. 2 lit. a rozporządzenia ogólnego roczna liczba godzin wynosi 1.720 i nie ma możliwości określenia innej niż wynikająca z tego przepisu liczby godzin w roku – potrzebnych do wyliczenia godzinowej stawki jednostkowej na tej podstawie prawnej. Natomiast zgodnie z metodą opisaną w art. 55 ust. 2 lit. b rozporządzenia ogólnego średni miesięczny czasu pracy danej osoby ('the average monthly working time of the person concerned') należy wyliczyć zgodnie z przepisami prawa krajowego, czyli Kodeksem pracy. Najbardziej aktualny udokumentowany miesięczny koszt zatrudnienia brutto danej osoby należy ustalić także zgodnie z Kodeksem pracy, czyli jako wynagrodzenie brutto tej osoby, z obowiązkowymi opłatami (składki, podatki i inne) wynikającymi z przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 par. 1 Kodeksu pracy. Można przy tym posiłkować się „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” (podrozdział 3.8 Personel projektu i 2.3 Wydatki niekwalifikowalne). Jeśli premie/dodatki/inne wynagrodzenie są przyznawane comiesięcznie i wliczane są do wynagrodzenia brutto pracownika (zgodnie z zawartą umową o pracę) można je uwzględnić w kalkulacji. 'The latest documented monthly gross employment costs' dotyczy ostatniego udokumentowanego (listą płac) miesiąca pracy danego pracownika.

	Szczegóły dotyczące stosowania art. 55 ust.2 rozporządzenia ogólnego zostały opisane w podrozdziale 2.3.2 Wytycznych KE dotyczących SCO.
--	--

17. Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich - art. 54 rozporządzenia ogólnego

pytanie	odpowiedź
1. Czy w przypadku zastosowania metod uproszczonych w odniesieniu do tzw. wydatków okołoinwestycyjnych takich jak nadzór inwestycyjny, autorski, inwestor zastępczy, dokumentacja techniczna, koszty ekspertyz, studiów, prac geodezyjnych i badań geologicznych (koszty bezpośrednie zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa pismo znak: DKF-IV.6817.5.2022.DS z dnia 19 kwietnia 2022 r.) w formie stawki ryczałtowej (jako % od inwestycyjnych kosztów bezpośrednich projektu) będzie również stanowiło wypełnienie obowiązku stosowania metod uproszczonych w odniesieniu do projektów o wartości poniżej 200 tys. Euro. Jeśli tak, to czy w przypadku zastosowania stawki ryczałtowej na poziomie do 7% lub 20% będzie konieczne przygotowanie metodologii oraz czy możliwe jest zastosowanie odrębnych stawek ryczałtowych w ramach jednego konkursu w odniesieniu do kosztów okołoinwestycyjnych w stosunku do bezpośrednich inwestycyjnych oraz kosztów pośrednich w stosunku do kosztów bezpośrednich? Co jeśli część z kosztów	Ze względu na uproszczony sposób rozliczania kosztów pośrednich projektów UE przewidziany w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”, definicja kosztów pośrednich pochodzi z Wytycznych KE dot. SCO 2021-2027 podrozdział 2.2.1 str. 11. Zastosowanie określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego uproszczonych sposobów rozliczania kosztów pośrednich, za pomocą stawek ryczałtowych wskazanych w tym przepisie, wymaga zdefiniowania i określenia katalogu kosztów bezpośrednich i pośrednich (gdy projekt składa się z tych dwóch kategorii kosztów – art. 54 lit. a i lit. c), nadto kosztów bezpośrednich personelu projektu (gdy projekt składa się z trzech kategorii kosztów – art. 54 lit. b). O tym, czy konkretny koszt należy zaliczyć do kosztów pośrednich projektu, IZ powinna zdecydować w oparciu o ww. definicję kosztów pośrednich. Uzasadnienie rozliczenia konkretnego kosztu w ramach kosztów bezpośrednich projektu powinno zaś wynikać ze specyfiki określonego typu projektów. W ocenie IK UP, występujące w projektach infrastrukturalnych wydatki „okołoinwestycyjne” takie jak: nadzór inwestycyjny, autorski, inwestor zastępczy, dokumentacja techniczna, koszty ekspertyz, studiów, prac geodezyjnych i badań geologicznych stanowią koszty bezpośrednie projektu, ponieważ można je bezpośrednio powiązać z realizacją konkretnych zadań projektu infrastrukturalnego, w przeciwieństwie do kosztów administracyjnych związanych np. z zarządzaniem projektem, obsługą księgową, przeznaczeniem budynku na siedzibę beneficjenta, w tym woda, energia, itd. Natomiast w związku z tym, że wydatki „okołoinwestycyjne” stanowią stosunkowo niewielką część kosztów bezpośrednich projektu infrastrukturalnego i jednocześnie generują znaczne obciążenia administracyjne (weryfikacja ich jest kosztowna i czasochłonna, zresztą tak jak kosztów administracyjnych), istnieje możliwość ich

około inwestycyjnych będzie w rzeczywistości ponoszona przez beneficjenta z zastosowaniem przepisów PZP?	rozliczania za pomocą stawki ryczałtowej (jako % od „inwestycyjnych” kosztów bezpośrednich projektu). Wymaga to jednak sporządzenia odpowiedniej metodyki stawki ryczałtowej na podstawie art. 53 rozporządzenia ogólnego, gdy zastosowanie np. gotowej stawki ryczałtowej z art. 55 ust. 1 rozporządzenia ogólnego służącej rozliczaniu w sposób uproszczony kosztów bezpośrednich personelu projektu (do 20%) w odniesieniu do kosztów bezpośrednich innych niż personel projektu (pod warunkiem, że koszt zamówień publicznych w ramach projektu nie przekracza progów unijnych) – nie będzie uzasadnione tym typem projektów.
2. W kontekście brzmienia art. 54 lit a) CPR, jakie jest właściwe podejście do kształtowania wysokości stawki ryczałtowej, stosowanej do rozliczeń kosztów pośrednich. Czy właściwym jest zastosowanie stawki tylko o wartości 7%, czy stosowanie różnych stawek, w zależności od działania/typu projektów, czy też możliwe jest zastosowanie rozwiązania, w którym wnioskodawca dobrowolnie kształtuje wartość stawki w granicach do 7% bezpośrednich kosztów projektu?	Rozwiązanie polegające na pozostawieniu wnioskodawcom możliwości decydowania o dowolnej wartości stawki ryczałtowej dla kosztów pośrednich jest podejściem niewłaściwym. Ta sama stawka ryczałtowa do „7%” powinna mieć zastosowanie do wszystkich wnioskodawców tego samego typu projektów, w dalszym ciągu bez konieczności sporządzania metodyki ani uzasadniania przez IZ. Nadrzędna jest zasada równego traktowania wnioskodawców, która powinna zostać zachowana w ramach jednego regulaminu wyboru projektów. Jednakże sytuacja, w której w naborze na ten sam typ projektów zastosowana zostanie stawka ryczałtowa inna niż w poprzednim/poprzednich naborze/naborach, może generować ryzyko kwestionowania wysokości poszczególnych stawek lub zasadności kwalifikowania kosztów administracyjnych w danym typie projektów w ogóle. Ponadto, stosowanie różnych wartości stawek może zrodzić wątpliwości, czy nie doszło do nierównego traktowania beneficjentów. Stosowanie stawki ryczałtowej w maksymalnej wysokości wskazanej w rozporządzeniu jest wskazywane również jako właściwe przez inne państwa członkowskie z wieloletnim doświadczeniem w tym zakresie, a różnicowanie wartości stawek z reguły może prowadzić do ich zakwestionowania przez służby KE. Powyższe dotyczy zarówno stawki 7%, wynikającej art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, jak i stawki 15%, wynikającej z art. 54 lit. b) rozporządzenia ogólnego.

3. Planuje się wdrożenie stawki ryczałtowej do rozliczania kosztów pośrednich, o której mowa w art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego, tj. do 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu. Rozliczanie z wykorzystaniem ww. metody znajdzie jednak zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 53 ust. 2 rozporządzenia, tj. których łączny koszt nie przekroczy 200 000 EUR. W pozostałych projektach koszty pośrednie będą niekwalifikowalne, a wszystkie wydatki rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów. Zakłada się ogłoszenie jednego konkursu na oba wspomniane powyżej rodzaje przedsięwzięć, zastosowanie takiego samego formularza wniosku i identycznych zasad budżetu projektu – inwestycje o wartości poniżej progu wynikającego z rozporządzenia będą miały ujęte w budżecie dodatkowe zadanie i kategorię wydatków odpowiadające zastosowanej metodzie uproszczonego rozliczania. Zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska pod kątem dopuszczalności proponowanego rozwiązania na gruncie zapisów rozporządzenia ogólnego, ustawy wdrożeniowej oraz reguł kwalifikowalności zawartych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, także w	Zastosowanie art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego polega na wdrożeniu stawki ryczałtowej kosztów pośrednich na poziomie 7 %, ewentualnie stawki nieprzekraczającej poziomu 7%, z tym zastrzeżeniem, że konkretna stawka ryczałtowa powinna zostać określona w regulaminie wyboru projektów. Instytucja (IZ/IP/IW) podejmując decyzję o niekwalifikowalności kosztów pośrednich projektu UE (w programie, SZOP, wytycznych, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu), nie powinna kierować się wyłącznie przyjętym sposobem rozliczania kosztów projektu w wyniku realizacji obowiązku zastosowania uproszczonych metod określonego w art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego. Tym bardziej, że z pkt 4 i 5 podrozdziału 3.12 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” wynika obowiązek zastosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów pośrednich, niezależnie od wartości projektu. Takie zmienne jak wartość projektu, liczba zadań w projekcie, liczba podmiotów uczestniczących we wdrażaniu projektu mogą natomiast decydować o wysokości stawki ryczałtowej kosztów pośrednich przysługującej wnioskodawcy celem rozliczenia jego „kosztów niezbędnych do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności kosztów administracyjnych związanych z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu”. Wprowadzenie zaś rozwiązania polegającego na arbitralnym wyłączeniu kwalifikowalności kosztów pośrednich względem jednej z dwóch grup wnioskodawców (jak w omawianym przypadku względem wnioskodawców projektu o wartości powyżej 200 000 EUR) w ramach tego samego regulaminu wyboru projektów może prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania wnioskodawców.
--	--

kontekście zasady równego traktowania beneficjentów oraz wprowadzonego Omnibusem obowiązku rozdzielenia konkursów na projekty objęte kwotami ryczałtowymi oraz rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.	
4. Mając na uwadze zapisy art. 54, lit. a) rozporządzenia ogólnego, czy Instytucja Zarządzająca może: wskazać w ramach wszystkich zaplanowanych naborów dla wszystkich Działań Programu jedną stawkę ryczałtową np. na poziomie 2% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich bez określenia metodyki jej wyliczenia? Albo zastosować różne stawki ryczałtowe dla poszczególnych naborów, jednakże nie większe niż 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich bez określenia metodyki ich wyliczenia? Należy podkreślić, iż w ramach jednego naboru/naborów dla operacji tożsamych rodzajowo nie będzie stosowana różna stawka (wszyscy wnioskodawcy w ramach danego naboru będą stosowali jednolitą stawkę ryczałtową)? Czy w opinii IK UP powyższe postępowanie zgodne będzie z zasadą równego traktowania wnioskodawców realizujących projekty w ramach Programu? Mając na uwadze zapisy art. 54, lit. a) rozporządzenia ogólnego, czy Instytucja Zarządzająca będzie w jakikolwiek sposób obowiązana do uzasadnienia przyjętej stawki ryczałtowej	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego zastosowanie gotowej stawki ryczałtowej kosztów pośrednich do 7% (lit. a) albo do 15% (lit. b), w odróżnieniu od stawki ryczałtowej do 25% (lit. c) – nie wymaga od Instytucji Zarządzającej programem opracowania metodyki służącej wyliczeniu tej stawki. Oznacza to, że instytucja ogłaszająca nabór wniosków o dofinansowanie projektu, stosując art. 54 lit. a ww. rozporządzenia, określa w regulaminie wyboru projektów uproszczony sposób rozliczania kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej 7% (względnie do 7%) odnoszonej do kwoty kosztów bezpośrednich projektu, bez konieczności uzasadnienia tej stawki. Zastosowanie uproszczonego sposobu rozliczania kosztów pośrednich za pomocą konkretnej stawki ryczałtowej określonej w regulaminie wyboru projektów wymaga zachowania zasady równego traktowania wnioskodawców (zob. podrozdział 2.2.1 wytycznych KE dot. SCO 2021-2027 str.10). Wdrożenie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich określonej w art. 54 lit. a (do 7%) albo lit. c (do 25%) ww. rozporządzenia realizuje obowiązek zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków w odniesieniu do całego projektu (o wartości do 200 000 EUR), wynikający z art. 53 ust. 2 tego rozporządzenia. Natomiast nie realizuje tego obowiązku zastosowanie stawki ryczałtowej do 15% odnoszonej do bezpośrednich kosztów personelu projektu, określonej w art. 54 lit. b ww. rozporządzenia, jeśli na podstawie dokumentów księgowych rozliczane będą wszystkie koszty bezpośrednie projektu (w tym koszty inne niż bezpośrednie koszty personelu projektu.).

czy to w całym okresie programowania na lata 2021-2027 czy też odpowiednio dla poszczególnych naborów? Zgodnie z dyspozycją w/w przepisu rozporządzenia, IZ nie przewiduje przygotowania i stosowania metodyk, o których mowa w art. 53 ust 3 lit a.	
5. W piśmie nr DZF-II.6640.1.3.2022.AI z 17.02.2022 r. Departament EFS w MFIPR ustosunkował się pozytywnie do zalecenia Instytucji Audytowej, dotyczącego wprowadzenia mechanizmów kontrolnych, umożliwiających weryfikację przyznanych kosztów pośrednich, gdyż w pewnych okolicznościach tego typu rozwiązanie może być właściwe, szczególnie wobec podmiotów publicznych, zaangażowanych do realizacji kilku projektów dofinansowanych ze środków europejskich i/lub budżetu państwa. W piśmie tym wskazano jednocześnie, iż decyzje w przedmiotowym zakresie należałoby rozpatrywać indywidualnie, na etapie rekomendacji konkretnego projektu i ustalania warunków dofinansowania (tj. poprzez uwzględnienie bądź nieuwzględnienie finansowania kosztów pośrednich). Co prawda poruszana kwestia dotyczyła funduszu EFS, jednakże kwestia metodyki stosowania i szacowania kosztów pośrednich w projekcie jest tematem uniwersalnym i dotyczy wszystkich funduszy strukturalnych. W związku z powyższym proszę o Państwa	Zgodnie z pkt 1 podrozdziału 3.10 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”, decyzję o dopuszczalności i sposobie wdrożenia uproszczonych metod, w tym stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, podejmuje właściwa IZ, z uwzględnieniem art. 53 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego, wytycznych KE oraz podrozdziałów 3.10 i 3.12 wytycznych kwalifikowalności, poprzez wprowadzenie odpowiednich uregulowań w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów. Co istotne, koszty pośrednie projektu są co do zasady kwalifikowalne, chyba że co innego stanowią program, SZOP, wytyczne, regulamin wyboru projektów lub umowa o dofinansowanie projektu (zob. pkt 1 podrozdziału 3.12 Wytycznych kwalifikowalności). Z pkt 4 podrozdziału 3.12 Wytycznych kwalifikowalności wynika natomiast, że kwalifikowalne koszty pośrednie projektu EFRR rozlicza się w sposób uproszczony, w szczególności za pomocą stawek ryczałtowych określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego. Uwzględniając powyższe wytyczne, właściwa instytucja w regulaminie wyboru projektów powinna wskazać uproszczony sposób rozliczania kosztów pośrednich, o ile nie uznała kosztów pośrednich za niekwalifikowalne. W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej kosztów pośrednich określonej w art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, instytucja ta powinna wskazać konkretną wysokość tej stawki. Zasada równego traktowania wnioskodawców musi być przy tym spełniona (obowiązek realizacji tej zasady jest rozpatrywany w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów, tzn. regulaminu wyboru projektów). Zatem o ile wnioskodawca może nie wnioskować o dofinansowanie kosztów pośrednich, to wyłączenie przez instytucję oceniającą projekty kwalifikowalności kosztów pośrednich danego projektu (względem pozostałych projektów) musi wynikać z zasady równego traktowania. Zasada równego traktowania wnioskodawców nie oznacza zupełnej niemożliwości różnicowania sytuacji wnioskodawców. Ingerencja właściwej instytucji może być uznana za dopuszczalną, a w szczególnych przypadkach – celową, niemniej wyznaczenie granic dopuszczalnych wyłączeń, czy ograniczeń (limitowania) kosztów na podstawie umowy o

opinię, czy zasadnym jest weryfikacja zasadności kwalifikowania kosztów pośrednich w przypadku realizacji wielu projektów przez ten sam podmiot?	dofinansowanie projektu, powinno być czynione z zachowaniem zasady równego traktowania wnioskodawców. Realizując kilka projektów w tym samym czasie prawdopodobnie częściowo realizowane zadania związane z zarządzaniem i administrowaniem projektami się zązębiają i być może można by było próbować takie zadania wyodrębnić. W praktyce będzie jednak bardzo trudno wykazać nakładanie się tych zadań w związku z ryczałtowym rozliczaniem kosztów pośrednich. Jednocześnie, nie ma przepisów prawa unijnego czy krajowego, wreszcie wytycznych czy zaleceń Komisji Europejskiej (KE), które zobowiązywałyby beneficjentów i instytucje do monitorowania i weryfikacji kosztów pośrednich projektu rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej – w sposób przyjęty dla wydatków rzeczywiście ponoszonych, tj. na podstawie opłaconych dokumentów księgowych. Dlatego zasadność ponoszenia w projekcie kosztów pośrednich należy rozważyć ex-ante, na etapie organizacji naboru projektów. W ocenie IK UP, wprowadzenie obowiązku monitorowania kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej przeczy głównym założeniom wdrożenia uproszczonej metody na podstawie art. 54 rozporządzenia ogólnego. Założeniem zastosowania gotowych stawek ryczałtowych określonych w rozporządzeniu ogólnym jest brak konieczności formułowania metodyki. Wprowadzenie jakiegokolwiek mechanizmu weryfikacji kosztów pośrednich miałyby charakter takiej metodyki, co należałoby uznać za sprzeczne z przepisami art. 54 rozporządzenia ogólnego.
6. W ramach projektu grantowego, ponoszone są wydatki na wynagrodzenia personelu, który wykonuje m.in. następujące czynności związane z udzielaniem grantu: • przygotowanie dokumentacji konkursowej, • prowadzenie spotkań informacyjnych, • ogłoszenie naboru i ocena złożonych wniosków, • przygotowanie i podpisywanie umów o udzielenie grantu, • kontrola i monitoring, • rozliczanie. Proszę o informację, czy koszty wynagrodzenia ww. personelu należy przypisać do kosztów pośrednich oraz czy można zastosować do ich	Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” koszty pośrednie projektu to „koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu”. Definicja ta ma zastosowanie do każdego typu projektów, zatem także do projektów grantowych. Jeśli więc personel projektu grantowego wykonuje czynności administracyjne (związane z udzielaniem grantów i obsługą tego projektu), tzn. praca ta nie wymaga podejmowania działań merytorycznych zmierzających do osiągnięcia celu projektu, koszty zaangażowania tego personelu beneficjent może rozliczyć w kosztach pośrednich. Dotyczy to również sytuacji, w której „personel administracyjny” wspomaga prace „personelu merytorycznego”. Ze względu na zakaz podwójnego finansowania wydatków w kosztach pośrednich i bezpośrednich projektu, udział „personelu administracyjnego” w pracach merytorycznych projektu nie uzasadnia częściowego (proporcjonalnego) rozliczenia

wyliczenia stawkę ryczałtową w wysokości do 7% w stosunku do kwalifikowalnej kwoty udzielonych grantów. Czy istnieje możliwość ujęcia ich w kosztach bezpośrednich, gdyż w opinii potencjalnego wnioskodawcy praca personelu w sposób bezpośredni powiązana jest z głównym działaniem merytorycznym projektu.	kosztu zaangażowania tych osób w kosztach bezpośrednich, jeśli koszty pośrednie projektu rozliczane są ryczałtowo. Niewątpliwie więc koszt zaangażowania „personelu administracyjnego” należy uznać za koszt pośredni projektu. Katalogi kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich danego typu projektów powinny zostać określone w metodyce zastosowania stawki ryczałtowej „do 25%”, o której mowa w art. 54 lit. c rozporządzenia ogólnego, lub w regulaminie wyboru projektów – w przypadku zastosowania gotowej stawki ryczałtowej „do 7%” albo „do 15%” z art. 54 lit. a-b ww. rozporządzenia. Wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego, w tym stawki ryczałtowej „do 7%”, realizuje obowiązek uproszczonego sposobu rozliczania kosztów pośrednich wynikający z pkt 4 podrozdziału 3.12 ww. wytycznych. Zob. definicję kosztów personelu zawartą w podrozdziale 2.2.1 Wytycznych KE dotyczących SCO str. 11.
7. W ramach kategorii usługi zewnętrzne (podwykonawstwo) wnioskodawca planuje ponieść m.in. następujące koszty: • opracowanie raportów i analiz rynkowych, • przeprowadzenie badania ewaluacyjnego projektu, • produkcja filmów (materiały audiowizualne), • obsługa PR i zakup mediów w celu promocji regionu, • organizacja konferencji (zlecona podmiotowi zewnętrznemu), • zlecenie usługi umawiania/organizacji spotkań biznesowych, • koszt wygenerowania leada inwestycyjnego, • usługi opracowania oraz prowadzenia kampanii reklamowych, • usługa Monitoringu Mediów. Proszę o informację, czy ww. koszty powinny być wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich za pomocą metody uproszczonej – stawką ryczałtową w wysokości do 7%, ponieważ w	Podstawą obliczania kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej „do 7%” albo „do 25%”, o których mowa w art. 54 lit. a) i lit. c) rozporządzenia ogólnego, są kwalifikowalne koszty bezpośrednie projektu. Wyłączenie z tej podstawy części kosztów bezpośrednich, np. „kosztów podwykonawstwa” należy uznać za niezgodne z powyższymi przepisami rozporządzenia ogólnego.

konkursach ogłoszonych przez PARP w projektach w szybkiej ścieżce SMART podwykonawstwo jest wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich. W opinii IZ ww. koszty można włączyć do podstawy naliczenia kosztów pośrednich, ponieważ po stronie beneficjenta występują koszty wyszczególnione w Podrozdziale 3.12 Wytycznych MFiPR dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.	
8. Zgodnie z zapisem w art. 54 Rozporządzenia zastosowanie stawki do 25 % wymaga jej obliczenia zgodnie z art. 53 ust 3 lit.a. W opinii IZ biorąc pod uwagę zapis w sekcji 3.10.1 Wytycznych wdrożenie metodyki opracowanej zgodnie z art. 53 ust. 3 lit. a wymaga uzyskania pozytywnej oceny Instytucji Audytowej. Proszę o potwierdzenie interpretacji zapisów. Ponadto proszę o informację, czy do wyliczenia ww. stawki wystarczające jest przyjęcie danych z zatwierdzonych wniosków o płatność w ramach jednego wieloletniego projektu realizowanego od 01.01.2016r., który nie został jeszcze zakończony.	Zastosowanie stawki ryczałtowej „do 25 %”, o której mowa w art. 54 lit. c) rozporządzenia ogólnego, wymaga opracowania metodyki zgodnie z przepisami art. 53 ust. 3 lit. a) ww. rozporządzenia oraz z warunkami z podrozdziału 3.10 ww. wytycznych. Metodyka podlega opinii IK UP i ocenie Instytucji Audytowej przed wdrożeniem stawki ryczałtowej na podstawie regulaminu wyboru projektów. Wysokość tej stawki może zostać obliczona na podstawie danych historycznych (tj. kosztów) pochodzących z zatwierdzonych i certyfikowanych wniosków o płatność (zob. art. 53 ust. 3 lit. a) tiret i rozporządzenia ogólnego). Wielkość próby (dane do obliczeń) zależy między innymi od typu projektów. Przykładowo, jeśli w ocenie instytucji sporządzającej metodykę specyfika projektu strategicznego uzasadnia obliczenie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich dla tego typu projektu na podstawie danych historycznych pochodzących wyłącznie z jednego dotychczas zrealizowanego projektu odpowiadającego specyfice projektu planowanego do realizacji, koszty bezpośrednie i pośrednie zatwierdzone i certyfikowane na podstawie wniosków o płatność rozliczonych w zakończonym projekcie mogą stanowić podstawę obliczania wysokości stawki ryczałtowej. W takim przypadku warto rozważyć także zastosowanie metod badawczych określonych w art. 53 ust. 3 lit. a) tiret ii albo tiret iii rozporządzenia ogólnego, tj. wykorzystanie „zweryfikowanych danych historycznych poszczególnych beneficjentów” lub „zastosowanie zwyczajowej praktyki księgowania wydatków przez poszczególnych beneficjentów”. Niewątpliwie natomiast brak wystarczającej ilości danych historycznych nie może stanowić uzasadnienia dla obliczenia stawki ryczałtowej na podstawie danych pochodzących z niezakończonych i nierozliczonych projektów, ponieważ dopiero po zakończeniu realizacji projektu znana będzie kwota zatwierdzonych i certyfikowanych kosztów bezpośrednich i

	pośrednich mogących służyć wyliczeniom stawki ryczałtowej dla danego typu projektów.
9. W opinii IZ z zapisów w art. 55 ww. Rozporządzenia wynika, iż nie ma obowiązku rozliczania kosztów bezpośrednich personelu w projekcie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków. Proszę o potwierdzenie prawidłowości interpretacji zapisów w ww. Rozporządzenia.	Stosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich projektu jest nieobowiązkowe. Dotyczy to także projektów do 200 000 EUR, o ile zgodnie z art. 53 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia ogólnego zastosowanie znajdzie stawka ryczałtowa, o której mowa w art. 54 lit. a („do 7%”) albo lit. c („do 25”) rozporządzenia ogólnego, w odniesieniu do kosztów pośrednich projektu, która realizuje obowiązek stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków do całego projektu. Zatem koszty bezpośrednie projektu EFRR/FS, w tym koszty bezpośrednie personelu projektu mogą być rozliczane na podstawie list płac i innych dokumentów księgowych
10. Czy w kontekście brzmienia art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego prawidłowym jest podejście polegające na udokumentowaniu kształtowania stawki ryczałtowej stosowanej do rozliczeń kosztów pośrednich w wysokości do 7%? Czy jesteśmy zobowiązani do posiadania sposobu obliczania wysokości ustalonej stawki?	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego wdrożenie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich projektu „do 7%” (lit. a) albo „do 15%” (lit. b) nie wymaga obliczeń. Są to gotowe uproszczone rozwiązania stosowane bezpośrednio na podstawie przepisów ww. rozporządzenia (tzw. ‘off-the-shelf’), niewymagające metodyki. Opracowania metodyki (i obliczeń zgodnie z art. 53 ust. 3 lit. a) tego rozporządzenia) wymaga natomiast zastosowanie stawki ryczałtowej „do 25%”, o której mowa w art. 54 lit. c) ww. rozporządzenia. Metodyka Instytucji Zarządzającej podlega ocenie ex-ante Instytucji Audytowej oraz uprzedniej opinii Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa. Stawka ryczałtowa „do 7%” przewidziana w art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego jest gotowym rozwiązaniem dla projektów perspektywy finansowej 2021 – 2027. W perspektywie finansowej 2014-2020 jedyną stawką ryczałtową kosztów pośrednich niewymagającą obliczeń była stawka „do 15%” odnoszona do bezpośrednich kosztów personelu projektu (zob. art. 68 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013. Rozwiązania przewidziane w przepisach prawa unijnego dla perspektywy finansowej 2021-2027 niosą zatem dalej idące uproszczenia w rozliczaniu projektów, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów i instytucji uczestniczących we wdrażaniu Funduszy UE. Więcej informacji znajduje się w podrozdziale 2.2.2 Wytycznych KE dotyczących SCO.
11. Czy możliwe jest, aby beneficjent swobodnie ustalał poziom dofinansowania kosztów pośrednich (nie poziom stawki ale poziom dofinansowania), o które	Zgodnie z pkt 4 podrozdziału 3.12 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” koszty pośrednie projektu EFRR/FS/FST są rozliczane za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków, o których mowa w podrozdziale 3.10, w szczególności za pomocą stawek ryczałtowych określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego. Decyzję o dopuszczalności i

ubiega się w ramach projektu oraz czy ten poziom dofinansowania może odbiegać od poziomu dofinansowania pozostałych wydatków?	sposobie wdrożenia uproszczonych metod rozliczania wydatków podejmuje właściwa Instytucja Zarządzająca poprzez wprowadzenie odpowiednich uregulowań w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów (zob. pkt 1 podrozdział 3.10). Jeśli więc właściwa instytucja dopuszcza zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, o której mowa w art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, powinna określić w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektu odpowiednią wysokość stawki ryczałtowej „do 7%” dla danego typu projektów. Zasada równego traktowania wnioskodawców musi być zachowana w ramach regulaminu wyboru projektów, dlatego nie jest możliwe, aby wnioskodawca ustalał kwotę dofinansowania kosztów pośrednich inną niż wyliczona za pomocą stawki ryczałtowej określonej w regulaminie wyboru projektów w odniesieniu do kwoty kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu.
12. Jeśli IZ zakłada w regulaminie naboru, że koszty pośrednie są rozliczane stawką ryczałtową to czy beneficjent może nie wykazywać w budżecie projektu kategorii kosztów: „koszty pośrednie”? Wydaje się racjonalne, że jeśli ION ustala katalog kosztów kwalifikowalnych, to beneficjent ma swobodę wyboru, czy wszystkie koszty z tego katalogu będzie uwzględniał we wniosku o dofinansowanie czy też nie.	Wnioskodawca nie jest zobowiązany wnioskować o dofinansowanie na koszty pośrednie projektu, chyba że regulamin konkursu/naboru nakłada obowiązek rozliczania kosztów pośrednich (patrz wyjaśnienia z pkt 22). Natomiast jeśli wnioskodawca wnioskuje o dofinansowanie na koszty pośrednie, musi je rozliczyć w sposób uproszczony wskazany w regulaminie wyboru projektów.
13. Jeśli IZ w regulaminie naboru określi poziom stawki dla kosztów pośrednich na poziomie 7%, czy wnioskodawca może, na etapie aplikowania, w swoim budżecie dokonać obniżenia wartości stawki ryczałtowej w celu zachowania racjonalności wydatkowania środków publicznych?	Racjonalną stawkę ryczałtową kosztów pośrednich (zgodnie z przepisem art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego „do 7%”) określa właściwa instytucja w regulaminie wyboru projektów. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu stawkę ryczałtową określoną w regulaminie wyboru projektów.
14. Czy w przypadku realizacji kilku projektów przez tego samego beneficjenta możliwa jest rezygnacja z rozliczania kosztów pośrednich/ obniżenie wartości ich dofinansowania/ obniżenie wartości stawki ryczałtowej w celu zachowania racjonalności wydatkowania środków	Wnioskodawca nie jest zobowiązany wnioskować o dofinansowanie na koszty pośrednie projektu, chyba że regulamin konkursu/naboru nakłada obowiązek rozliczania kosztów pośrednich (patrz wyjaśnienia z pkt 22) . Natomiast jeśli wnioskodawca wnioskuje o dofinansowanie na koszty pośrednie, musi je rozliczyć w sposób uproszczony wskazany w regulaminie wyboru projektów. Racjonalną stawkę ryczałtową kosztów pośrednich (zgodnie z przepisem art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego

publicznych? W odniesieniu do pytania 4 i 5 przesyłam wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego, który sugeruje, że jest taka możliwość.	„do 7%”) określa właściwa instytucja w regulaminie wyboru projektów. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu stawkę ryczałtową określoną w regulaminie wyboru projektów.
15. Czy projekty niekonkurencyjne możemy traktować jako odrębny typ operacji i ustalać stawkę % kosztów pośrednich dla każdego z nich (za takim podejściem przemawia skala inwestycji, jej znaczenie dla regionu, indywidualny tryb naboru, a także wcześniejsze konsultacje zakresu projektu, z których można wnioskować na temat wysokości generowanych kosztów pośrednich dla danej inwestycji)?	Decyzję o dopuszczalności i sposobie wdrożenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, o której mowa w art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, podejmuje właściwa instytucja poprzez wprowadzenie odpowiednich uregulowań w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów. Właściwa instytucja określa wysokość stawki ryczałtowej kosztów pośrednich „do 7%”, także dla projektów niekonkurencyjnych. Ze względu na niekonkurencyjny sposób wyboru tychże projektów, dla każdego z nich można ustalić odpowiednią stawkę ryczałtową.
16. Zgodnie z art 54 lit a rozporządzenia ogólnego w granicach nie przekraczających 7%, wysokość stawki ryczałtowej służącej do obliczenia kosztów pośrednich może zostać ustalona bez konieczności uzasadniania i dokonywania obliczeń. Czy IZ w regulaminie naboru może określić poziom stawki dla kosztów pośrednich na poziomie do 7% tak, aby Wnioskodawca samodzielnie ustalił stawkę ryczałtową dla kosztów pośrednich z uwzględnieniem ww. przepisu?	Instytucja organizująca konkurs może zróżnicować stawkę ryczałtową kosztów pośrednich „do 7%” wdrażaną na podstawie art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, np. ze względu na kwotę kosztów bezpośrednich projektu, o ile zasada równego traktowania wnioskodawców zostanie zachowana. Właściwa instytucja zobowiązana jest określić w sposób przejrzysty w regulaminie wyboru projektów wysokość stawki ryczałtowej i kryteria jej zróżnicowania, tak aby wnioskodawca mógł wyliczyć odpowiednią kwotę dofinansowania kosztów pośrednich projektu. Co prawda wdrożenie uproszczonej metody rozliczania kosztów pośrednich na podstawie art. 54 lit. a) albo lit. b) rozporządzenia ogólnego nie wymaga wyliczenia wysokości stawki ryczałtowej w oparciu o rzetelną, weryfikowalną i sprawliwą metodę, o której mowa w art. 53 ust. 3 lit. a) rozporządzenia ogólnego, jednakże w przypadku zróżnicowania stawki ryczałtowej właściwa instytucja powinna być w stanie uzasadnić wysokość stawki i zastosowane kryteria zróżnicowania celem zapewnienia, że zasada równego traktowania wnioskodawców w ramach danego konkursu została zachowana. Określając stawkę ryczałtową na koszty pośrednie „do 7%” powinno się dążyć do zachowania uproszczonego sposobu jej wdrażania, czemu służą wskazane dla wszystkich programów w słowniku CST2021 wartości procentowe wyrażone jako: 1%, 2%, 3%, 4%, 5%, 6%, 7%. Określając zapotrzebowanie wnioskodawców wyrażające się w wysokości stawki ryczałtowej, należy pamiętać, że stawka ryczałtowa wskazana w umowie o dofinansowanie projektu jest stosowana przez cały okres realizacji projektu i nie podlega zmianie czy dostosowaniu w trakcie realizacji projektu.

17. Czy możemy przyjąć założenie, że koszty udzielonych grantów to koszty niestanowiące podstawy obliczenia kosztów pośrednich? Czy jeśli będzie walka o te koszty, to możemy przyjąć rozwiązanie polegające na obciążeniu 7% , zgodnie z tym, że stawka z art. 54 lit a) CPR wynosi do 7% ?	Zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich do 7%, o której mowa w art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego, polega na wdrożeniu konkretnej, określonej w regulaminie wyboru projektów stawki ryczałtowej (%) w odniesieniu do całkowitych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu (właściwa instytucja określa w regulaminie wyboru projektów tę stawkę ryczałtową i nie musi uzasadniać jej wysokości). Wyłączenie z podstawy obliczania części kosztów bezpośrednich (tutaj kosztów bezpośrednich dot. udzielonych grantów) byłoby niezgodne z przepisem art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego. Zastosowanie stawki ryczałtowej kosztów pośrednich pochodzącej z innej polityki UE, o której mowa w art. 54 lit. c) rozporządzenia ogólnego, polega na wdrożeniu 1:1 metody określonej w prawie unijnym w odniesieniu do podobnego typu projektów. Konieczna więc jest analiza porównawcza typu projektów innej polityki UE z typem projektów programu 2021-2027.
18. W ramach konkursu udział będą brały instytucje otoczenia biznesu (IOB), które następnie jako beneficjent projektu grantowego, będą udzielały grantów – bonów na badania dla MŚP. Biorąc pod uwagę odpowiedzialność operatora za realizację projektu, doświadczenie w realizacji projektów grantowych oraz możliwość wystąpienia, w czasie realizacji oraz kontroli udzielanych bonów, nieprzewidzianych zdarzeń po stronie grantobiorców skutkujących koniecznością zwrotu środków, IOB wystąpiły z zapytaniem czy zgodnie z Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 możliwe będzie ujęcie w ramach kosztów bezpośrednich kosztów: - ubezpieczenia OC beneficjenta projektu grantowego (IOB), - oceny wniosków grantobiorców (MŚP), dokonywanej przez ekspertów nie będących pracownikami IOB,	Oceniając kwalifikowalność kosztów związanych z administrowaniem projektem (koszty pośrednie) i opłatami, których poniesienie jest wymagane w związku z realizacją projektu (koszty bezpośrednie), należy posiłkować się Wytycznymi kwalifikowalności w części dotyczącej „opłat finansowych” kwalifikowanych w kosztach bezpośrednich i „koszty pośrednie” (w zakresie EFRR i EFS+) oraz przede wszystkim definicją „kosztów pośrednich” w nich zawartą. Katalog kosztów pośrednich definiuje instytucja organizująca nabór dla każdego regulaminu wyboru projektów, o ile katalog ten nie został określony w programie, SZOP lub innych wytycznych. W ocenie IK UP, koszt promocji projektu, zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie i ubezpieczenia OC należą do kosztów pośrednich. Natomiast koszt zaangażowania ekspertów (tj. wykonawców) zajmujących się oceną wniosków grantobiorców należy ocenić zgodnie z zakresem usługi przez nich świadczonej. Jedynie koszt realizacji zadań merytorycznych projektu może być uznany za koszt bezpośredni. Koszty obsługi projektu (administracyjnej) należą do kosztów pośrednich. W związku z ryczałtowym rozliczaniem kosztów pośrednich, nie jest możliwe proporcjonalne rozliczanie (w kosztach bezpośrednich i pośrednich) kosztu zaangażowania wykonawcy (i personelu projektu) w sytuacji, gdy wykonawca ten świadczy pracę merytoryczną i administracyjną. Zakaz ten ma na celu uniknięcie podwójnego finansowania wydatków. W sytuacji więc, gdy

- działań informacyjno-promocyjnych projektu, - zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy?	wykonawca/personel projektu świadczy pracę administracyjną w projekcie, koszt jego zaangażowania należy wliczyć do kosztów pośrednich.
19. Jak należy zakwalifikować wydatek związany z oceną formalną wniosków, jeśli dokonywaliby go pracownicy beneficjenta projektu grantowego (IOB), którzy nie są zaangażowani w żadne działania administracyjne w projekcie. Ocena taka miałaby być dokonywana w ramach umowy o dzieło. W takim przypadku, czy koszt związany z oceną formalną może być kosztem bezpośrednim projektu grantowego czy jednak kosztem pośrednim? Ponadto zastanawiamy się, jak to przyporządkować do słowników kategorii kosztów w CST 2021? Czy zatrudnienie własnego pracownika na umowę o dzieło mieści się w kategorii KAT_07 Usługi zewnętrzne? Bo umowa o dzieło nie może być w kategorii KAT_09 Personel projektu a nigdzie indziej nie pasuje.	Jeśli ocena formalna wniosków o grant nie wymaga wiedzy, doświadczenia, kwalifikacji, itd. Dotyczących celu projektu i zadań projektu grantowego, czyli merytoryki, koszt zaangażowania ekspertów do oceny formalnej grantów w ocenie IK UP mieści się w kosztach pośrednich projektu.
20. Czy w ramach samego grantu możliwe są koszty pośrednie czy też administracyjne (chodzi m.in. o kwestie tj. napisania wniosku o grant czy jego obsługę)?	Koszty przygotowania projektu, o których mowa w pkt 1 lit. e) podrozdziału 2.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, mogą stanowić <u>koszty bezpośrednie</u>, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu. Dotyczy to kosztu beneficjenta (grantodawcy), a nie kosztów grantobiorców. Podobnie koszty pośrednie dotyczą projektu grantowego (grantodawcy) i nie jest możliwe ich przeniesienie na poziom grantu, ponieważ może on zostać rozliczony w ramach projektu grantowego, jeśli służy realizacji zadań zmierzających do osiągnięcia celu projektu grantowego (zob. art. 35 ust. 2 i 5 ustawy wdrożeniowej). Ponadto, grant musi spełniać warunki wskazane w pkt 2 lit. e rozdziału 1 wytycznych kwalifikowalności. Tymczasem koszty pośrednie to koszty, „których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania

	merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu”. Wobec powyższego w odniesieniu do grantu nie mówimy o kosztach pośrednich w rozumieniu ww. Wytycznych. Koszty pośrednie są należne beneficjentowi (grantodawcy) zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.
21. Czy w przypadku wydatków objętych pomocą publiczną, jeżeli dany rodzaj pomocy publicznej nie dopuszcza finansowania kosztów pośrednich, mogą zostać one sfinansowane w ramach limitu pomocy de minimis lub jeżeli limit jest wyczerpany wydatki takie będą stanowiły koszt niekwalifikowalny?	Koszty pośrednie projektu mogą być rozliczane do limitu <i>de minimis</i>.
22. Czy jeśli w naborze istniał obowiązek wykazania kosztów pośrednich zarówno w wartości wydatków kwalifikowalnych jak i dofinansowaniu, to na etapie rozliczenia projektu konieczne jest również wykazywanie kosztów pośrednich zarówno w kwalifikacjach jak i dofinansowaniu, czy jeśli beneficjent twierdzi, że ostatecznie nie poniósł kosztów pośrednich lub wykazał je w innych projektach i nie będzie w stanie udowodnić, że poniósł koszty pośrednie w takiej wysokości, możliwe jest wykazanie wartości 0,00 dla dofinansowania kosztów pośrednich we wnioskach o płatność?	Jeśli w regulaminie wyboru projektów nałożono obowiązek rozliczania kosztów pośrednich, to należy je przedstawić we wniosku o dofinansowanie, a następnie rozliczać we wnioskach o płatność. Koszty pośrednie mogą być przedstawione przez wnioskodawcę jako niekwalifikowalne, jeśli regulamin wyboru projektów przewiduje taką możliwość, tzn. dopuszcza możliwość wyboru przez wnioskodawcę czy koszty pośrednie będą kwalifikowalne czy nie w danym projekcie. W takim przypadku dokonany przez wnioskodawcę wybór powinien obejmować cały okres wdrażania projektu i być odzwierciedlony w postanowieniach umowy o dofinansowanie. W wyjątkowych sytuacjach Instytucja Zarządzająca może zgodzić się na niekwalifikowanie kosztów pośrednich w projekcie (mimo braku stosownych postanowień regulaminu wyboru projektów w tym zakresie) i wprowadzić postanowienia do umowy o dofinansowanie dotyczące rezygnacji przez beneficjenta z kwalifikowania kosztów pośrednich. Rezygnacja ta dotyczy całego okresu realizacji projektu, nie może być cofnięta, a beneficjent oświadcza, że jest świadomy konsekwencji jakie za sobą niesie jego rezygnacja z kwalifikowania kosztów pośrednich. Natomiast kwestia czy w danym okresie rozliczeniowym beneficjent nie przedstawi kosztów pośrednich we wniosku o płatność (wykaże wartość 0), a zrobi to w kolejnych okresach, powinna być uregulowana przez Instytucję Zarządzającą w umowie o dofinansowanie lub procedurach rozliczania wniosków o płatność.

	Przy ustalaniu zasad rozliczania kosztów pośrednich należy pamiętać, że w przypadku stosowania stawki ryczałtowej nie jest konieczne wykazywanie przez beneficjenta rzeczywistej wartości tych kosztów.
23. Czy w ramach art. 25 możemy udzielić wsparcia Beneficjentowi na koszty pośrednie z zastosowaniem metody uproszczonej w postaci stawki ryczałtowej 7% , a koszty operacyjne (bezpośrednie) wskazać jako wydatki kwalifikowalne faktycznie poniesione?	Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich do 7% musi pokryć wszystkie koszty pośrednie projektu. Definicja kosztów pośrednich została zawarta w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków. Koszty bezpośrednie tego projektu rozliczane są wtedy na podstawie dokumentów księgowych.
24. Czy w obecnej perspektywie finansowej dopuszczalne jest rozliczanie kosztów zarządzania projektem innych niż wydatki związane z nadzorem nad robotami budowlanymi, metodą wydatków rzeczywiście poniesionych?	Koszty zarządzania projektem zaliczające się do kosztów pośrednich projektu – zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” – rozlicza się w sposób uproszczony, w tym za pomocą stawek ryczałtowych określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego. Wobec powyższego nie ma możliwości rozliczania kosztów zarządzania projektem (będących kosztami pośrednimi) na podstawie dokumentów księgowych.
25. Czy jeżeli zarządzanie projektem jest zlecane firmie zewnętrznej (np. w drodze przetargu, zapytania ofertowego, itp.), to koszty te też należy rozliczać metodą uproszczoną?	Fakt zlecenia zarządzania projektem firmie zewnętrznej nie ma znaczenia. Koszty pośrednie muszą być rozliczane w sposób uproszczony.
26. Czy w ramach art. 25 możemy udzielić wsparcia Beneficjentowi na koszty pośrednie z zastosowaniem metody uproszczonej w postaci stawki ryczałtowej 7%?	Tak, na podstawie art. 54 lit. a) rozporządzenia ogólnego w zw. z art. 7 ust. 1 GBER.
27. Czy w kolejnych wnioskach o płatność w ramach jednego projektu można przedstawiać koszty pośrednie wyliczone na podstawie różnych stawek ryczałtowych? Beneficjent dostosowuje wysokość stawki ryczałtowej do rzeczywiście poniesionych kosztów pośrednich w danym okresie rozliczeniowym, obejmującym wniosek o płatność. Natomiast wartość kosztów pośrednich na poziomie całego projektu jest na poziomie 15% kwalifikowalnych	Wykorzystując stawkę ryczałtową na koszty pośrednie w wysokości 15% kwalifikowalnych bezpośrednich kosztów personelu, wdrażaną na podstawie art. 54 lit. b) rozporządzenia ogólnego, należy pamiętać, że stawka ryczałtowa wskazana w umowie o dofinansowanie projektu jest stosowana przez cały okres realizacji projektu i nie podlega zmianom w trakcie jego realizacji. Wysokość stawki ryczałtowej powinna być ustalona ex-ante. Nie należy dopasowywać jej do poniesionych kosztów, powinna być stała na każdym etapie rozliczania projektu (wniosku o płatność) i tożsama z postanowieniami umowy o dofinansowanie. Oznacza to, że w kolejnych wnioskach o płatność należy przedstawiać koszty pośrednie wyliczone stawką ryczałtową wysokości 15% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich kosztów

bezpośrednich kosztów personelu (stawka ustalona w umowie o dofinansowanie).	personelu (ustaloną w umowie o dofinansowanie), niezależnie od tego w jakie są rzeczywiste koszty pośrednie beneficjenta.
--	---

18. Zaliczki w projektach objętych SCO

pytanie	odpowiedź
1. Mając na uwadze, iż wnioski o płatność realizowane będą w oparciu o wskaźniki przypisane do kosztów uproszczonych, bez innej dokumentacji, to w jaki sposób beneficjent może wnioskować o zaliczkę? Dla przykładu mamy projekt dotyczący modernizacji i wyposażenia szkoły. Czy, aby wnioskować o koszty uproszczone, to najlepszym rozwiązaniem jest koszty modernizacji i wyposażenia podzielić na mniejsze „jednostki” i do każdej takiej jednostki dopisać wskaźnik i na tej zasadzie rozliczać się z beneficjentem przy częściowych wnioskach o płatność? Czy też powinniśmy zastosować inny mechanizm?	Niezależnie od przyjętej formy rozliczania kosztów (SCO/koszty rzeczywiste) beneficjent wnioskuję o zaliczkę zgodnie z przepisami rozporządzenia MFiPR w sprawie <i>zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich</i>. Odnośnie do przykładu projektu dotyczącego modernizacji i wyposażenia szkoły, wartości docelowe wskaźnika określone dla kwoty ryczałtowej albo stawki jednostkowej obejmujących koszty tego projektu powinny wynikać z metodyki SCO, ocenionej pozytywnie przez Instytucję Audytową. Zaliczki wypłaca się zgodnie z §3 ust. 2 ww. rozporządzenia, tzn. „wypłaty zaliczki oraz transz zaliczki są dokonywane w wysokościach nie większych i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu”. Termin wypłaty zaliczki, jej wysokość i sposób jej wypłaty są określone w umowie o dofinansowanie.
2. Czy brak poniesienia przez beneficjenta kosztów bezpośrednich daje możliwość naliczenia i zrefundowania z rachunku projektu kosztów pośrednich? Czy jeśli w projekcie zastosowano stawkę ryczałtową kosztów pośrednich określonych jako wartość procentowa wydatków bezpośrednich, rozliczenie zaliczki w wysokości mniejszej niż 70% dotychczas otrzymanych transz dofinansowania stanowi podstawę do przekazania kolejnej transzy zaliczki na realizację projektu?	Skoro koszty pośrednie jako koszty administracyjne projektu nie dotyczą bezpośrednio głównego przedmiotu (celu) projektu i nie można ich bezpośrednio powiązać z zadaniami merytorycznymi (w odróżnieniu od kosztów bezpośrednich), ich poniesienie nie stanowi o postępie rzeczowym projektu. Ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich projektu zaś oznacza, że beneficjent, któremu przysługują koszty pośrednie po określonej w umowie o dofinansowanie projektu ryczałtowej stawce procentowej odnoszącej się do poniesionych, rozliczonych i zatwierdzonych wydatków bezpośrednich, rozlicza we wniosku o płatność koszty pośrednie po ustalonej stawce bez względu na wysokość faktycznie poniesionych przez niego wydatków administracyjnych. Zatem, beneficjentowi przysługują koszty pośrednie wtedy, gdy rozlicza koszty bezpośrednie. Tym samym wysokość należnych kosztów pośrednich uzależniona jest od wysokości rozliczonych przez beneficjenta i zatwierdzonych kosztów bezpośrednich. Przy tym beneficjent – w uzupełnieniu do wydatków poniesionych bezpośrednio – oświadcza we wniosku o płatność o poniesionej kwocie kosztów pośrednich ze środków dotychczas przekazanych zaliczek. Jednakże, niezależnie od składanych oświadczeń we wniosku o płatność o wysokości poniesionych kosztów pośrednich, IP rozlicza beneficjentowi koszty pośrednie w kwocie odpowiadającej stawce ryczałtowej wynikającej z umowy o dofinansowanie w stosunku do wykazanych we

	wniosku kwalifikowalnych wydatków bezpośrednich (dopiero wtedy mówimy o kwalifikowalnych kosztach pośrednich). Przy takim rozliczaniu kosztów pośrednich, dopiero w końcowym wniosku o płatność, gdy znana jest kwota zatwierdzonych kosztów bezpośrednich od początku realizacji projektu (kumulatywnie), możliwe jest rozliczenie kosztów pośrednich po stawce ryczałtowej wynikającej z umowy i ustalenie, czy wszystkie zaliczki pobrane na koszty pośrednie są w całości rozliczone. Koszty pośrednie wyliczone w odpowiednim procencie (% stawki ryczałtowej wynikający z umowy o dofinansowanie) kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich uznaje się bowiem za poniesione i rozliczone w momencie właściwego poniesienia i rozliczenia kosztów bezpośrednich. Skoro zaś na podstawie umowy beneficjentowi przysługują także koszty administracyjne, na kwotę dofinansowania projektu składają się koszty bezpośrednie i pośrednie projektu. Dlatego też, beneficjent sporządzając harmonogram płatności poszczególnych transz zaliczki uwzględnia również koszty pośrednie. Może się zdarzyć tak, że zaliczka zostanie wypłacona beneficjentowi mimo, że nie ponosi on jeszcze wydatków bezpośrednich. Sytuacja taka będzie miała miejsce w szczególności w początkowej fazie projektu, gdy koszty administracyjne muszą być poniesione w związku z potrzebą przeprowadzenia pierwszych czynności obsługowych w projekcie. Zapotrzebowanie to podlega weryfikacji i akceptacji IP w sporządzanym przez beneficjenta harmonogramie płatności. Oznacza to, że wprowadzie beneficjent może pobrać zaliczkę na koszty pośrednie bez względu na wysokość kosztów bezpośrednich wykazanych we wnioskach o płatność, jednakże kwota pobrana na poczet kosztów pośrednich nie może być wyższa niż całkowita kwota kosztów pośrednich wskazana w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu. Zaliczka też nie powinna być pobierana w nadmiernej wysokości w stosunku do zapotrzebowania beneficjenta. Harmonogram płatności powinien zatem prezentować rzeczywiste potrzeby beneficjenta w odniesieniu do kosztów bezpośrednich i pośrednich projektu. IP zatwierdzając harmonogram płatności powinna ocenić, czy zapotrzebowanie w danym momencie na dofinansowanie wynika z harmonogramu realizacji projektu. Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. z 2017 r. poz. 2367), „w przypadku gdy umowa o dofinansowanie przewiduje wypłatę zaliczki w kilku transzach, wypłata drugiej i kolejnych transz jest uzależniona od rozliczenia określonej w umowie o dofinansowanie części, nie niższej jednak niż 70% łącznej kwoty dotychczas otrzymanych transz zaliczki”. Regulacja ta nie dotyczy jednak zaliczek i transz zaliczek
--	--

	przekazanych w ramach projektów, w których całość lub część wydatków dokonywana jest na podstawie art. 67 ust. 1 lit. b-d rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013 i art. 53 ust. 1 lit. b-d rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 (ust. 4), a zatem z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków (w tym omawianych ryczałtowych kosztów pośrednich). Przepływy finansowe w projekcie zaliczkowym, którego koszty pośrednie rozliczane są w sposób uproszczony (ryczałt) powinny zostać uregulowane w umowie tak, aby beneficjent miał świadomość przysługujących mu praw i ciężących na nim obowiązków związanych z ponoszeniem kosztów pośrednich z zaliczki i rozliczaniem tych kosztów w poszczególnych wnioskach o płatność.
3. Do IZ zwracają się beneficjenci, którzy wskazują, że refundowanie kosztów pośrednich dopiero wówczas, gdy poniosą wydatki we właściwej kwocie w ramach kosztów bezpośrednich jest problematyczne. Wskazują, że w początkowej fazie realizacji projektu, ponoszą koszty administracyjne, których nie można bezpośrednio powiązać z zadaniami merytorycznymi w odróżnieniu do kosztów bezpośrednich. Zwracają się zatem z pytaniem, czy zaliczka może być wypłacona w początkowej fazie projektu na same koszty pośrednie, w sytuacji gdy Beneficjent nie ponosi jeszcze wydatków bezpośrednich. Z treści zapytań kierowanych do IZ wynika, że Beneficjenci interpretują kwestię rozliczenia kosztów pośrednich niejako w oderwaniu od poszczególnych wniosków o płatność przedstawiających koszty bezpośrednie. Z ich punktu widzenia kluczowe jest (na etapie realizacji projektu) nieprzekroczenie całkowitej kwoty kosztów pośrednich wykazanych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, zaś finalnie (tj. przy końcowym rozliczeniu projektu) zgodność limitu kosztów pośrednich	Zgodnie rozporządzeniem MFIPR w sprawie zaliczek (Dz.U. poz. 2055) „Wypłaty zaliczki oraz transz zaliczki są dokonywane w wysokościach nie większych i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu” (§ 3 ust. 2 zd. drugie). Dotyczy to również zaliczki na koszty pośrednie rozliczane za pomocą stawki ryczałtowej. Właściwa instytucja może więc wypłacić beneficjentowi zaliczkę w początkowej fazie realizacji projektu z przeznaczeniem na koszty pośrednie tego projektu – w sytuacji gdy beneficjent nie ponosi jeszcze kosztów bezpośrednich – o ile jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu. „Termin wypłaty zaliczki, jej wysokość i sposób jej wypłaty są określone w umowie o dofinansowanie” (§ 3 ust. 2 zd. pierwsze). Wypłata kolejnych transz zaliczki (w tym na koszty pośrednie) powinna być uzasadniona faktycznym zapotrzebowaniem beneficjenta, zatem zaliczka nie powinna być wypłacana w kwocie wyższej niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu. Z pewnością wypłacona kwota dofinansowania w formie zaliczki nie może przekroczyć kwoty wynikającej z umowy o dofinansowanie projektu. Dotyczy to także kwoty dofinansowania określonej w umowie z przeznaczeniem na koszty pośrednie. Wypłacone dofinansowanie beneficjentowi w kwocie przekraczającej kwotę dofinansowania określonej w umowie oznacza pobranie środków nienależnie lub w nadmiernej wysokości i przesłankę zwrotu tych środków na podstawie art. 207 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270), dalej zwanej „ufp”. Przekazana w formie zaliczki kwota dofinansowania podlega rozliczeniu we wnioskach beneficjenta o płatność. Rozliczenie kosztów pośrednich we wniosku o płatność następuje w oparciu o określoną w umowie o dofinansowanie wysokość stawki ryczałtowej i kwotę zatwierdzonych w tym wniosku kosztów bezpośrednich. W końcowym wniosku o płatność kwota zatwierdzonych kosztów pośrednich nie może przekroczyć przysługującej beneficjentowi na podstawie umowy o

wynikającego z umowy o dofinansowanie do ostatecznie zatwierdzonej wysokości kosztów bezpośrednich.	dofinansowanie projektu kwoty kosztów pośrednich wyliczonych w oparciu o stawkę ryczałtową określoną w tej umowie i łączną kwotę zatwierdzonych kosztów bezpośrednich – pomniejszonych o kwoty nieprawidłowości i innych kosztów niekwalifikowalnych. Rozliczenie dofinansowania wypłaconego w formie zaliczki z przeznaczeniem na koszty pośrednie w kwocie przekraczającej kwotę dofinansowania wynikającą ze stawki ryczałtowej określonej w umowie i zatwierdzonych kosztów bezpośrednich oznacza wykorzystanie środków z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp i przesłankę zwrotu tych środków na podstawie art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp. Należy uwzględnić szczególne przepisy ufp i rozporządzenia w sprawie zaliczek dotyczące uproszczonego sposobu rozliczania kosztów w rozumieniu art. 53 ust. 1 lit. b)-d) rozporządzenia ogólnego, tj. stawki jednostkowej, kwoty ryczałtowej i stawki ryczałtowej. Zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia, do rozliczenia kosztów na podstawie uproszczonych metod § 3 ust. 3 tego rozporządzenia nie stosuje się. Oznacza to, że w projektach, w których stosowane są uproszczone metody, nie obowiązuje zasada, zgodnie z którą beneficjent, aby otrzymać kolejną transzę zaliczki, powinien rozliczyć we wniosku o płatność co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych dotychczas transz dofinansowania. Wynika to ze specyfiki rozliczania tychże projektów, w których przedstawienie przez beneficjenta do rozliczenia we wniosku o płatność kosztów kwalifikowalnych będzie możliwe dopiero po zrealizowaniu wskaźnika określającego tę uproszczoną metodę, tj. realizacji pełnego zakresu rzeczowego objętego np. kwotą ryczałtową czy stawką jednostkową, czyli po spełnieniu warunków niezbędnych do potwierdzenia kwalifikowalności kosztów objętych uproszczoną metodą. Jak już wcześniej wspomniano, rozporządzenie w sprawie zaliczek wymaga jednak, aby wypłata zaliczki (transz zaliczki) była dokonywana w wysokościach nie większych i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu. Dlatego w ocenie Instytucji Koordynującej UP warto przyjąć rozwiązania „dyscyplinujące” beneficjenta (należy pamiętać, że „Termin wypłaty zaliczki, jej wysokość i sposób jej wypłaty są określone w umowie o dofinansowanie”), w oparciu o które beneficjent zapewnia, że ponosi w ramach projektu koszty dotyczące realizacji zadań objętych uproszczoną metodą, oświadczając tym samym o przebiegu postępu rzeczowego projektu – umożliwiające właściwej instytucji wypłatę kolejnych transz zaliczki na ten cel. Zatem mimo tego, że rozliczanie kosztów pośrednich w sposób uproszczony za pomocą stawki ryczałtowej nie wymaga udowodnienia poniesienia tych kosztów za pomocą
--	---

	dokumentów księgowych, to jednak zasada gospodarności w wydatkowaniu środków publicznych (zob. art. 44 ufp) zobowiązuje obydwie strony umowy o dofinansowanie projektu do celowego, racjonalnego i terminowego zaciągania zobowiązań wynikających z tej umowy. Wszakże przewidziane ustawowo rozwiązanie dyscyplinujące w art. 189 ust. 3 ufp, zgodnie z którym opóźnienie w rozliczaniu projektu, w przypadku „niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych lub niezwrócenia niewykorzystanej części zaliczki w terminie (...)”, upoważnia właściwą instytucję do naliczenia odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonych od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki – dotyczy także przekazanej części zaliczki z przeznaczeniem na realizację zadań objętych uproszczoną metodą. Zatem to, czy zaliczka (transze zaliczki) jest należna beneficjentowi i w jakim terminie zostanie wypłacona oraz w jakiej wysokości i po spełnieniu jakich warunków, powinno zostać określone w umowie o dofinansowanie projektu. Właściwa instytucja powinna przy tym uwzględnić faktyczne zapotrzebowanie beneficjenta („Wypłaty zaliczki oraz transz zaliczki są dokonywane w wysokościach nie większych i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu”), zasady określone w przepisie art. 44 ufp oraz przepisach rozporządzenia w sprawie zaliczek. Obowiązek weryfikacji czy ustanowione wymogi zostały spełnione spoczywa na właściwej instytucji.
--	---

19. Kontrola projektów objętych SCO

pytanie	odpowiedź
1. Czy w świetle braku obowiązku gromadzenia i opisywania dokumentów księgowych w przypadku rozliczania projektu metodami uproszczonymi, brak ich okazania na żądanie instytucji kontrolującej można uznać za utrudnianie kontroli, co w konsekwencji może skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie?	Wdrożenie SCO oznacza dla stron umowy o dofinansowanie projektu określenie w tej umowie (zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu) szczegółowych warunków rozliczania SCO, w tym dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem, tak aby na etapie kontroli projektu nie było wątpliwości odnośnie do tego, jakie dokumenty beneficjent zobowiązany jest przedstawić instytucji celem weryfikacji osiągnięcia rezultatu/wykonania produktu/zrealizowania działań przez beneficjenta. Wydatki rozliczane za pomocą SCO są bowiem traktowane jako wydatki poniesione i beneficjent nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych na potwierdzenie poniesienia tych wydatków. Zazwyczaj więc dokumentacją potwierdzającą osiągnięcie wskaźników określonych w metodyce SCO nie są dokumenty księgowe, lecz inne dokumenty/dowody potwierdzające dostarczenie produktu lub osiągnięcie rezultatu. Z metodyk SCO sporządzonych przez Instytucje Zarządzające (IZ), opiniowanych przez IK UP i ocenianych przez Instytucję Audytową wynika, że dokument księgowy może zostać ewentualnie wskazany jako dokument potwierdzający wykonanie SCO (ale nie zapłatę kosztu przez beneficjenta) wówczas, gdy nie można potwierdzić osiągnięcia ustalonych w metodyce SCO wskaźników produktu lub rezultatu za pomocą innych dokumentów/dowodów. Dotyczy to sporadycznych i wyjątkowych przypadków, które powinny zostać ujęte w metodyce SCO podlegającej ocenie ex-ante Instytucji Audytowej. Zgodnie z art. 25 ust. 9 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1079, z późn. zm.), jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków, beneficjent jest obowiązany udostępnić instytucji kontrolującej również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją. W przypadku weryfikacji wykonania SCO będą to dokumenty potwierdzające osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie – ustalonych w metodyce SCO albo zatwierdzonym przez właściwą instytucję „projekcie budżetu”. Innymi słowy, właściwa instytucja w trakcie kontroli wykonania SCO może żądać od beneficjenta także dokumentów niezwiązanych

	bezpośrednio z realizacją projektu (nie wyłączając dokumentów księgowych), o ile służą weryfikacji wykonania SCO (a nie potwierdzeniu zapłaty lub kwoty poniesionego kosztu). Instytucja kontrolująca, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, może też zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację projektu, w tym uczestników projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców, które są zobowiązane udzielić wyjaśnień lub udostępnić dokumenty dotyczące realizacji projektu (ust. 10). W przypadku wątpliwości, czy produkty/rezultaty (SCO) zostały przez beneficjenta dostarczone, właściwa instytucja będąca stroną umowy może weryfikować realizację działań i osiągnięcie wskaźników produktu lub rezultatu także podczas kontroli w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta, lub podczas wizyt monitoringowych (zob. „Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”). Zgodnie z przepisami art. 25 ww. ustawy, oględziny mogą być przeprowadzane w miejscu realizacji projektu (ust. 11), weryfikacja stanu faktycznego realizacji projektu może też odbywać się z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie narzędzi analitycznych oraz narzędzi rejestrujących obraz i dźwięk, w tym danych satelitarnych (ust. 15). Jest oczywiste, że ryzyko podwójnego finansowania wydatków może dotyczyć także SCO. Przypadki podwójnego finansowania oraz przykłady narzędzi służących do weryfikacji podwójnego finansowania zostały opisane w podrozdziale 6.4 Wytycznych KE dotyczących SCO.
--	--

2025

Pytania dotyczące uproszczonych metod rozliczania wydatków wyślij do:
sco@mfipr.gov.pl

